

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Bled: 9. mednarodno amatersko prvenstvo Jugoslavije v golfu — Igralci in igralke golfa iz osmih evropskih držav so se minuli konec tedna merili na edinem golf igrišču v Jugoslaviji na mednarodnem amaterskem prvenstvu Jugoslavije, na katerem so se dobro odrezali tudi gorenjski tekmovalci, predvsem Marko Lamberger iz Verbe, ki je osvojil odlično tretje mesto. Sicer pa velja blejsko igrišče za eno najlepših v Evropi, zato se tudi obisk vsako leto poveča za petino. Letos bodo na Bledu prodali dvanajst tisoč dnevnih kart za igranje golfa. — Foto: F. Perdan

Denar za novo pekarno

novi pekarni v Naklem bodo zgrajeni tudi silosi za moko iz predstev, namenjenih za občinske blagovne rezerve

Kranj — Že do konca tega leta naj po predvidenih načrtih v Naklem po gradili stavbo nove kranjske pekarni. Sedanja je namreč povsem dovrnjana, stara in izrabljena oprema ne dohaja več vse večjega povpraševanja po pekovskih izdelkih. Ravnega tega so že pretesni proizvodni prostori, ekspedit in skladišče moke. Nova pekarna naj bi veljala 396 milijonov din. Vrednost investicije je izračunana januarja letos, medtem pa se je gradnja občutno podrla. Del sredstev, nekaj manj kot če-

trtino, bo zbral kranjsko združeno delo, del pa bodo pokrili z bančnimi krediti. Vendar pa s tem še ne bo zbranega dovolj denarja. Zato je na svoji zadnji seji izvršni svet kranjske skupštine sklenil, da se lahko iz sklada za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v kranjski občini, denar nameniti za gradnjo skladišča moke. Ob pekarni so namreč predvideni tudi silosi za moko, kjer bi bilo možno za občinske blagovne rezerve hraniti tudi dovolj velike količine moke.

Oskrba energijo zbuja skrbi

V osmih mesecih letosnjega leta je zraba tekočih goriv v Sloveniji v primerjavi z enakim lanskim razsejem porasla za 4,5 odstotka. Povečanju pripisujejo hudi zimi, deloma pa večjemu turističnemu obisku. Voz pa je bil manjši za 2,7 odstotka kar 20 odstotkov manjši glede na energetsko bilanco. Boljša oskrba pričakujemo konec tega meseča saj reška rafinerija, ki zdaj dela s celino zmogljivosti, pričakuje večjo uvozene nafte. Kljub temu

pa je vprašljiva oskrba v zadnjih mesecih letosnjega leta. V zadnjem četrletju naj bi uvozili 4 milijone ton nafte — od tega več kot dva milijona ton iz Sovjetske zveze — ki pa še niso zanesljive. Prav toliko od dogovorjenih 5,5 milijona ton za letos so namreč že poslali konec lanskega leta. Pričakujemo, da se bodo s Sovjetsko zvezo sporazumeli glede dobave teh dveh milijonov ton, preostala dva milijona pa naj bi dobili v okviru kompenzacijskih poslov in kot plačilo za investicijska dela. Ni namreč mož pričakovati, da bi 4 milijone ton nafte kupili na konvertibilnem tržišču, saj to zaradi deviznih težav ni izvedljivo, veljale pa bi okoli milijarde dolarjev.

Kar pred tablo, ki jima kaže pot naprej, sta sedla na svoja nahrbnika in si ob prijetnem božanju prein jutranjih žarkov privočila zajtrk — evrokrem in kruh iz bližnje trgovine. Nato sta si optrala ponovo kramo in s pomočjo drignjenega palca krenila naprej proti daljnemu Danski, kjer ju bo v mirli zimi gre spomin na vročo Grčijo, Južno Italijo. Zadnje turistične lastnike se vrčajo domov, se malo in je

Državno in republiško kolesarsko prvenstvo

Ropret in Galof odlična

Kobarid — Kolesarski delavci iz Kobarida so ob koncu kolesarske sezone uspešno izvedli letosnje republiško in državno prvenstvo v gorski vožnji in vožnji na kronometer, na katerem so se imenito odrezali tudi kolesarji kranjske Save. Bojan Ropret je osvojil zlato in srebrno kolajno. V gorski vožnji je le za dve sekundi izgubil z Jurčom Pavličem iz ljubljanskega Rogata, v vožnji na kronometer pa je s povprečno hitrostjo več kot 46 kilometrov na uro ugnal letosnjega balkanskega prvaka Sandija Papeža in njegovega klubskoga tekmeča Jožeta Smoleta; prvega za 21 sekund in drugega za več kot minuto. Marn je bil v vožnji na kronometer peti. Lampič sedmi in Cuderman deseti, v gorski vožnji pa se je poleg Ropreta uvrstil med prvo deseterico le še Marn, in sicer na šesto mesto.

V konkurenči starejših mladincov kranjski kolesarji niso igrali vidnejše vloge, zato pa so toliko bolj presenetili mlajši mladinci, predvsem Aleš Galof, ki je bil v gorski vožnji tretji, v vožnji na kronometer pa je preprljivo zmagal pred klubskim tovarišem Ječnikom.

Delovne skupine CK ZKS v Škofji Loki

Škofja Loka — Včeraj, danes in jutri so delovne skupine CK ZKS na obisku v škofjeloških delovnih organizacijah. Obiskale bodo Alples, Jelovico, Iskro Železniki in Reteče, RUŽV, Center usmerjenega izobraževanja in krajevno skupnost Gorenja vas. Pogovarjajo se o poslovanju delovnih organizacij in problemih v proizvodnji, v centru usmerjenega izobraževanja o povezovanju šol, v krajevni skupnosti Gorenja vas pa o urejanju prostora in varstvu okolja.

L. B.

Marmor na Kitajskem

Strokovnjaki iz hotaveljskega Marmorja naj bi za tovarno naravnega kamna na Kitajskem prispevali tehnologijo, pomagali pri opremljanju, izšolali ljudi in organizirali proizvodnjo.

Hotavlje nad Škofjo Loko — Leta 1980 so se v hotaveljskem Marmorju preselili v novo tovarno in s tem prešli iz obrtne v industrijsko obdelavo naravnega kamna. Naslednje leto so začeli izvažati in od tedaj naprej delež izvoza v celotnem prihodku iz leta v leto povečujejo. Leta 1981 so izvollili komaj 0,1 odstotka proizvodnje, lani že 24 odstotkov, letos pa naj bi na tuje prodali že 30 odstotkov izdelkov. Z opravljenimi deli v Sovjetski zvezzi, Iraku in Zimbabweju so dokazali, da znajo narediti kvalitetne izdelke, ki ustrezajo zahtevam tujih partnerjev in zmorejo hudo mednarodno konkurenco. Prihodnosti pa ne vidijo le v izvozu izdelkov, temveč tudi v izvozu tehnologije. Na tem področju se bodo najprej poskusili na Kitajskem.

Kot kooperanti Lesnine in Slovenijalesa naj bi Marmor ponudil kitajskemu kupcu celotno tehnologijo, opremo in zagon tovarne za obdelavo naravnega kamna. V Marmorju naj bi tudi usposobili kitajske delavce in vodje proizvodnje. Sodelovali naj bi tudi pri montaži strojev in opreme v kitajski tovarni ter pri zagonu proizvodnje.

V SREDIŠCU POZORNOSTI

Vrtec ni le streha nad glavo

Izredno slabo grajena stavba vrtca na Golniku — tako slaba, da jo bo treba verjetno rušiti in zgraditi na novo — je v mnogočem simbolična tudi za položaj v vzgojnih dejavnostih. V desetletjih se očitno ni kaj dosti spremenilo: če je bilo možno v ihti — ker naj bi otroci imeli streho nad glavo in varstvo — postaviti tako slab vrtec, da ga bo zdaj zdaj treba podpreti, smo v domala enako skrajnost potisnili tudi položaj vzgojiteljic in drugih delavk v vzgojnih dejavnostih. Ta kader smo namreč začeli nagrajevati tako zelo slabo, da je pravzaprav čudno, da še katera vzgojiteljica in varuška vztraja v vrtcu. Da vrtcev ne zapiramo, saj se kader zaradi tako nizkih osebnih dohodkov ni razbežal, se imamo zahvaliti pravzaprav specifičnosti tega poklica. V kateri dejavnosti pa je lani delavec zaslužil 19.000 din kot, na primer, varuška v kranjskem vrtcu? Tudi letos ni drugače, osebni dohodki so precej pod občinskim povprečjem, saj je, na primer, julija vzgojiteljica dobila 37.000, varuška pa le 29.000 dinarjev osebnega dohodka.

Zdaj se zamujeno popravlja. Toda slabšega, to je podcenjenega položaja vzgoje in varstva v prejšnjih letih ni mogoče nadomestiti v enem zalogaju in čez noč. Ob tem se je treba tudi vprašati, zakaj smo toliko časa dovolili podcenjevanje vzgoje in varstva, ko pa nam vsem vedno zveni vglavi že malce oguljeni — otroci so naše največje bogastvo. Ali more nezadovoljen delavec izdelovati dober proizvod, ali more nezadovoljna vzgojiteljica dajati otroku dovolj vzgoje in vsega, kar si s tem predstavljamo? Vrtec ni le streha nad glavo in prehrana, temveč mnogo več. Tudi zaradi tega namreč starši pošiljajo otroke v vrtec, ne le zato, da so varno spravljeni. Če pa te vzgoje ne znamo pravilno ceniti, zakaj so potem sploh vrtci? Menda ne zato, da smo ne tako malo zaposlenim v vrtcih napravili eksistenčne probleme.

L. M.

Danes v Gorenjskem glasu

Graditelji se letos ne morejo pritoževati

Graditeljem hiš, hlevov in drugih gospodarskih objektov gredo letos na roko ugodno vreme, dokaj dobra založnost trgovin z gradbenimi materiali in v primerjavi s prejšnjimi leti tudi kratki dobavni roki. Eden od trgovcev, s katerim smo se pogovarjali, je celo dejal, da tako ugodno še ni bilo nikdar v zadnjih tridesetih letih. Tudi za cement, ki je bil vrsto let osrednji problem graditeljev, ni treba čakati od zgodnjih jutrišnjih ur. Če ga, na primer, nima Gradbinka, ga ima Lesnina ali KŽK v Hrastju in če ga v Kranju ni mož dobiti, ga imajo zanesljivo v Škofji Loki, Tržiču ali Radovljici. Tako je tudi z ostalim materialom: če ga nimajo v eni prodajalni, ga imajo v sosednji. Skratka — skrb graditeljev, da zaradi materiala ne bi mogli dokončati hiše, hleva ali drugega gospodarskega objekta, je tudi v teh jesenskih dneh odveč.

Osrednji problem, s katerim se srečujejo graditelji, je denar — kako zbrati ali privarčevati kar zajeten kup bankovcev. Računi so visoki, astronomski ...

(Več na 10., 11. in 12. strani.)

Jošt — V petek in soboto je bil na Joštu prvi ex tempore ljubljenski slikarjev kranjske občine. Več o tej prireditvi lahko preberete na 6. strani.

V Ljubnem bo kmalu več vode

Pomanjkanje pitne vode v sušnih poletnih mesecih je na območju Bleda in Lesc odpravil novi vodovod iz Radovne, ki so ga odprli pred mesecem in pol. Vode pa je manjkalo tudi v Ljubnem, kamor novi vodovod ne seže. Tam bo pomanjkanje pitne vode odpravilo sedanje popravilo vodovoda Dobro polje — Peračica, kmalu naj bi bil nared. Zastarele cevi zamenjujejo z novimi, ki imajo večji pretok, na dolžini dobrih osemsto metrov. Popravilo vodovoda bo veljalo 10,9 milijona dinarjev, 9 milijonov dinarjev so sredstva komunalne skupnosti, 1,9 milijona pa amortizacijska sredstva Komunalnega gospodarstva.

KOMPAS

VAŠ TURISTIČNI SERVIS

POSLOVALNICA
Kranj
Tel.: 28-472,
28-473

Uspešni zavračajo izgovore povprečnih

Opiranje na lastne moći je v bistvu prizadevanje za uresničevanje programa gospodarske stabilizacije, so podarili številni razpravljalci — 32 se jih je javilo k besedi — na četrtekovi 16. seji Centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije, na kateri so govorili o izkorisčanju lastnih zmogljivosti. Zato je potrebno ugotovitve analize uspešnosti delovnih organizacij, ki je bila narejena v pripravah na sejo, kot tudi poudarke iz razprav v osnovnih organizacijah in na seji vključiti v priprave srednjoročnih planov za naslednjo petletko. Govorniki so tudi poudarjali, da se akcija sedaj ne sme negati, temveč je treba v družbi ustvariti gibanje za doseganje čim boljših rezultatov. Skratka, prizadevanje za čim boljše izkorisčanje lastnih zmogljivosti mora postati sestavni del življenja in dela vseh.

Iz analize uspešnosti delovnih organizacij

Pred desetimi leti sta dve delovni organizaciji začeli poslovati s približno enako vrednostjo osnovnih sredstev na delavca, podobno tehnologijo in v isti panogi, 30 km naranzen, z delavci, ki prihajajo iz istega okolja, z isto kulturno tradicijo in enakimi delovnimi navadami. Uspešna delovna organizacija je neprestano rasla, povečevala proizvodnjo, zaposlenost, produktivnost dela, izvoz itd., in pri tem ustvarjala čisti dohodek, ki bi omogočal zaposlenim osebne dohodek, ki bi bili trikrat večji od povprečja v Sloveniji. V resnic pa so izplačevali za 30 odstotkov višje osebne dohodek, drugo pa so vložili v standard delavcev, v povečevanje in modernizacijo proizvodnje.

V vseh razpravah je bilo poudarjeno, da so v gospodarstvu še povsod rezerve, kljub temu pa nihče ne podcenjuje pomenu gospodarske politike. V njej bo treba marsikaj spremeniti. Če naj organizacije združenega dela bolje izkorisčajo svoje zmogljivosti in če naj bodo predvsem odvisne od svojega dela in rezultatov svojega dela, morajo biti samostojne. To pomeni, da jim je treba pri odločitvah pustiti bolj prostre roke, hkrati pa morajo biti za svoje ravnanje tudi odgovorne. Skratka, z ukrepi gospodarske politike je treba zagotoviti, da bodo delovne organizacije resnično sedaj ne sme negati, temveč je treba v družbi ustvariti gibanje za doseganje čim boljših rezultatov. Skratka, prizadevanje za čim boljše izkorisčanje lastnih zmogljivosti mora postati sestavni del življenja in dela vseh.

Vendar to ne opravičuje ravnanja, značilnega za nekatere, ki so kar po pravilu povprečni ali slabii: taki, ki stalno čakajo, da se bo kje drugje kaj spremeno, stalno opozarja-

V neuspešni je v istem času zaradi vrste napravnih poslovnih potez zaposlenost nazadovala, padali sta proizvodnja in produktivnost, ustvarjeni čisti dohodek je komaj zadoščal za osebne dohodek, ki so bili ves čas pod povprečjem v Sloveniji. Investicije so plačevali z izposojenim denarjem, ki ga danes težko vračajo.

Klub tako očitnim razlikam pa je prevladovala, in to se še vedno dogaja, prizanesljivost do povprečnega in podpovprečnega poslovanja, zelo dobro poslovanje pa je bilo spremljano s sumnjenjem, namesto da bi ga dejali za zgled. Kaj bi se zgodilo, če bi v uspešni delovni organizaciji nenadoma začeli izplačevati trikrat višje osebne dohodek? Najbrž bi jih ožigali kot kršilec socialističnih norm, namesto da bi tako ožigali slabe gospodarje, ki škodujejo samim sebi in družbi.

Seja CK ZKS o naslonitvi na lastne moći

jo, kaj bi bilo treba spremeniti v predpisih, za vse težave krivijo druge, sami pa se zadovoljujejo s povprečnim delom ali pa celo stalno moledujejo družbo za pomoč. Zato se je treba lotiti boljšega izkorisčanja lastnih moći najprej v lastnem okolju. In to povsod! Za stroji v tovarni, v pisarnah tozdrov, sisov, v državnih upravah in družbenopolitičnih organizacijah. Vsak mora narediti tisto, za kar je plačan, kar najbolje more. Seveda pa bi bilo prav, da bi se boljše delo poznalo pri osebnih dohodkih. Dobro delo je treba nagrajevati tako dobro, da bo spodbuda drugim.

Iz razprave na seji je tudi izvenela ugotovitev, da veliko govorimo o krizi, ki da je splošna in iz katere še ne vidimo izhoda. Vendar pa je kar lepo število delovnih organizacij, ki s svojim delom dokazujo nasprotino. Dokazujejo, da so se dobri v zaostrenih gospodarskih razmerah še okreplili in da se razlike med dobrimi in slabimi le še večajo. V kolektivih, kjer se pravočasno misli vnaprej, v katerih so vedeli, kaj pomeni znanje, v katerih so tvegali in se niso zadovoljevali z doseženimi in trenutnimi dobrimi rezultati, kjer so znali pogumno stopiti na tuja tržišča, tudi sedaj dosegajo dobre ali nadpovprečne rezultate. Delo takšnih kolektivov postavlja na laž izgovore povprečne, ki za vse težave krivijo gospodarski sistem in vse od države do politike. Le lastnih slabosti pa ne priznajo. V takih kolektivih bodo morali spremeniti svojo ravnanje ali pa jih bo vse dosledneje uveljavljanje gospodarskih zakonitosti enostavno odpisalo.

Dobri najbolje vedo, kako bi delali bolje

V dobrih delovnih organizacijah kvalitetno izvajajo vse poslovne funkcije: imajo dober proizvodni program, obvladajo tehnologijo in organizacijo poslovanja, imajo dobro organizacijo dela, dobro kadrovsko politiko, izobraževanje je del delovnega procesa, imajo dobro organizirano prodajo in nabavo, v proizvodnji imajo nobenih težav in tudi samoupravljanje je dobro. Najbolj značilno zanje pa je, da maju vsemi najbolje vedo, katere so njihove pomembne ključnosti, kje so še rezerve, skratka najbolje vedo, kako bi lahko še bolje delali. Tu je tudi več idej, kako naprej in kako najbolje izkoristiti ustvarjalne sposobnosti ljudi.

Četrtnina dobrih izvaža za zelene dolarje

Iz analize nekaj več kot 3 tisoč slovenskih organizacij izhaja, da ob enakih pogojih gospodarjenja eni dosegajo zelo dobre, drugi pa zelo slabe poslovne rezultate. Za zelo dobre delovne organizacije je značilno, da izvažajo le na zemeljske trge (takih je 26,5 odstotka). Le 7 odstotkov jih izvaža le na kliring, 6 odstotkov na celotno trga. 9,1 odstotku pa je med zelo uspešnimi tudi, ki bi lahko izvažale, pa ne. Vsa ta uspešna podjetja imajo visoko akumulacijo, dobre kooperativne, delajo po naročilu in podobno. Poenostavljeni lahko rečemo, da gre pri uspešnih delovnih organizacijah za pravilen odnos do dela, do znanja in do kakovosti. Delavci tam ne trpijo bolj kot drugod, temveč je delo bolje organizirano.

Omejeni stanovanjski krediti

S sklepom poslovnega odbora Temeljne banke Gorenjske od 5. septembra 1985 veljajo omejitve pri dodeljevanju stanovanjskih kreditov. — Dokler se stanje v banki ne bo izboljšalo, bo vsak graditelj lahko dobil le toliko kredita, kolikor mu ga po pravilniku banke pripada z namenskim varčevanjem.

Kranj — Znani so dosedanji načini pridobivanja stanovanjskih kreditov in naših bankah. Osnova za vse je seveda namensko varčevanje in vezana vloga v banki za nakup oziroma gradnjo stanovanja. Vsota vseh posojil občana za stanovanjsko enoto pri bankah, stanovanjskih skupnostih in družbenopravnih osebah je doslej lahko znašala pri blokovni zadružni graditvi in nakupu etažnega stanovanja 80 odstotkov predračunske vrednosti, pri zadružni stanovanjski graditvi 75 odstotkov, pri gradnji stanovanjske hise v zaseunici izven zavrnjene stanovanjske graditve 60 odstotkov, pri prenovi pa 80 odstotkov predračunske vrednosti. In navada naših varčevalcev je bila taka, da so si »kupili najcenejšo vstopnico« do teh kreditov. Na mesec so varčevali po 2.000, 3.000 dinarjev za dobo dveh, treh let, potem pa so dobili v banki kredit na osnovi privarčevanega vezanega zneska, zraven so si pa še pomagali na razne načine: vedno znova so pridobivali kredite na osnovi vezave dinarskih sredstev, vezave dinarske protivrednosti pridobivali deviz ali z odobrenimi krediti na osnovi vezanih sredstev njihove delovne organizacije.

Vendar ima tudi banka svoje dno. Denara ne zmanjuje le za stanovanjsko gradnjo, temveč tudi za investicije delovnih organizacij, za kreditiranje njihovega tekočega poslovanja. Zato so bili v banki prisiljeni tako ukrepati.

Zdaj je višina kredita za stanovanjsko gradnjo odvisna od zneska privarčevanih sredstev in že odobrenih kreditov za privarčevana sredstva. Če so ti že prekoračili dovoljeno vsoto, kreditov ne bo moč več dobiti na ne na ne na drugačen način.

Najbolj nazorno lahko prikažemo to s primerom. Če je občan na primer 3 leta varčeval po 5.000 dinarjev mesečno, je v treh letih zbral 180.000 dinarjev. Ker za takšno 3-letno varčevanje velja pridobitev 190-odstotnega kredita, dobi za privarčevana sredstva 342.000 dinarjev kredita. Graditelj pa ima možnost, da dobi kredit do višine 522.000 dinarjev, to je znesek, ki ga dobimo, če seštejemo privarčevana sredstva in na to vrednost pridobljeni kredit (180.000 + 342.000 = 522.000 dinarjev). To je najvišji možni obseg pridobivanja novih posojil na podlagi vezave dinarskih sredstev občana, dinarske protivrednosti pridobivali deviz banki ali na podlagi vezanih sredstev delovne organizacije. Vsi tisti, ki so že presegli to vrednost, ne bodo več mogli dobiti kredita. Le tistim, ki jih še niso izkoristili do te višine, bodo še odobreni.

Praksa je bila taka, da je vsak minimalno varčeval, pa maksimalno izkorisčal kredite. Zdaj to ne bo več mogoče. Krediti bodo odvisni le od privarčevanih sredstev. Ni rečeno, da bodo ti ukrepi banke trajali v nedogled, toda trenutno je v banki tako stanje, da večjih kreditov ne zmore. To, kar so že v prvem polletju naredile druge banke, je zdaj doletelo tudi Temeljno banko Gorenjske. Ukrepi poslovodnega odbora, ki jih je 17. septembra potrdil tudi izvršilni odbor, bodo zaenkrat veljali do konca leta. Če bo stanje v banki boljše, bo poslovodni odbor te ukrepe omilil. Omejitev ne velja le pri posojilih za nakup stanovanj in stanovanjskih hiš od pooblaščenih organizacij. Ukinjena pa so tudi vsa premostitvena posojila delavcem. Delovne organizacije, ki so vezane sredstva iz sklada skupne porabe za gradnjo ali nakup stanovanj za delavce, so imele možnost, da do pridobitve pravice do dolgoročnega posojila najamejo premostitveno posojilo po 22-odstotni obrestni meri. Zdaj teh posojil banka ne bo več dajala.

Ukrepi, ki bodo prizadeli marsikaterega graditelja lastnega stanovanja, torej že veljajo. Poslovodni odbor banke je pooblaščen, da se glede stanja v banki odloča za blaže ali strožje ukrepe izmed predlaganih, glede na situacijo vsakokratnega mesečnega usklajevanja.

Vse kaže, da bo graditeljem le varčevanje omogočalo gradnjo. Le večje varčevanje jim bo omogočalo večje kredite.

D. Dolenc

Srečanje gorenjskih turističnih delavcev

Kranj — V soboto, 28. septembra, bo Gorenjska turistična zveza sodelovala v dvorjanju Občinske turistične zvezde Kranj pripravila tradicionalno jesensko srečanje gorenjskih turističnih delavcev. V gorenjskih občinah ga pripravljajo izmenoma, lani je bil v Škofji Loki, prihodnje leto bo v Tržiču, še leto kasneje pa v Radovljici, kjer bodo tako proslavili tudi 30-letnico Gorenjske turistične zveze.

Pri pripravi letosnjega srečanja bo sodelovalo tudi Prešernovo gledališče iz Kranja, s katerim je Gorenjska turistična zveza spomladis sklenila sporazum o trajnem sodelovanju. Udeležence bodo od 12.30 do 13. ure sprejemali pred poslopjem gledališča, kjer bo prostorni trg kot nalašč za nastope folklornih skupin in prisrčen sprejem. Ob 13. uri bodo odprli razstavo del turističnih podmladkov gorenjskih osnovnih šol, že tretje leto so v ta namen razpisali temo: Naš kraj in njegove lepote, zanimivosti in posebnosti. Trenutno imajo turistične podmladke v sedemnajstih osnovnih šolah, ponekod mentorji resnično zagnano delajo, kar smo imeli priložnost videti na lanski razstavi, torej se tudi za kakovost letosnjene ni treba batiti. Komisija za turistični podmladek, ki deluje pri Gorenjski turistični zvezi, pa skuša turistično vzgojo uveljavljati tudi kot izbirni predmet v višjih razredih osnovnih šol. S pomočjo Zavoda za šolstvo je bil sestavljen program šestdesetih učnih ur, vendar pa se zatika pri denarju. Slepko prej pa bi bilo prav, da bi predvsem v turističnih krajih ponudil varstvo dojenčkom, sprejeli bodo prvi šestnajst. V oddelku je namreč prostora za enajst do šestnajst otrok. Ko bo naredil drugi oddelki, bo torej varstvo lahko dobitilo še enkrat toliko dojenčkov.

Lesce — V petek, 20. septembra, so pri otroškem vrtcu v Lescah slovesno odprli prve otroške jasli v radovljiskem občinu. Zgradili so prizidek, v katerem je prostora za dva oddelka, ker jim manjka denarja, so uredili in opremili prvega. Že oktobra bo nudil varstvo dojenčkom, sprejeli bodo prvi šestnajst. V oddelku je namreč prostora za enajst do šestnajst otrok. Ko bo naredil drugi oddelki, bo torej varstvo lahko dobitilo še enkrat toliko dojenčkov.

Prve otroške jasli v radovljiski občini

Pri otroškem vrtcu v Lescah so zgradili prizidek, v katerem minuli petek odprli prvi oddelek jasličnega varstva — Dojenčki bodo v varstvo sprejeli čez teden dni, zarimanja je dovolj.

Gospodnjem je veljala 18,7 milijonov dinarjev, zanjo so namenili sredstva amortizacije, ki se je v Vzgojnem stvenem zavodu zbirala od leta 1970 do leta 1980. Za opremo pa so odprli 1,8 milijona dinarjev, sredstva je dobitila občinska skupnost otroškega varstva. Dojenčki so začeli maja letos, delo je opravilo Gradbeno podjetje Brda, ki je obdelalo značilno izkoriščanje vrtca svojega kraja. Sledi je tudi prilagoditev medsebojnega pogovora in izmenjavo izkušenj, letošnje srečanja vlada veliko zmanjajo, menijo, da jih bo prišlo do tristo. Vsak udeleženec pa daje denarni prispevek, letos pa je 900 dinarjev.

M. V.

V radovljiskem občinu so tako dobitila prvi oddelek jasličnega varstva, že samo po sebi govoriti, da na področju zaostajajo. Dojenčki so sledil v varstvo sprejemale tri varstvene družine, ki so lahko skrbile za dojenčkov. Otroške vrtce pa imajo desetih krajih: v Lescah, Radovljici, Bledu, v Srednjih vasi, Bohinju, Beli, Bohinjski Bistrici, Kropi, Gorenjskih Bistricah, Kamni gorici in Begunjah. Organizirano varstvo pa je trenutno vključenih 1.035 otrok.

Ob petkovih slovenskih otvoritvih otroških vrtcev v občini so otroci

V novih jaslih pri otroškem vrtcu v Lescah bodo dojenčki v varstvo sprejeti čez dober teden dni. Polna cena bo znašala 12.896 dinarjev, plačali pa bodo starši, ki imajo več kot 36.846 dinarjev osebnega dohodka na družinskega člena, pri manjšem povprečju pa bodo plačali manj.

GORENJSKI GLAS Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Redom zasluga za narod s srebrno zvezdo

Glavni urednik: Milan Bajželj
Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj — Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenec, Dušan Humer, Helena Jelovčan, Len Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedelj, Marija Voščak, Cvetko Zaplotnik, Andrej Žalar in Danica Zavrl-Zlebir — Fotoreporter: Franc Perdan — Tehnični urednik: Marjan Ajdovec — Oblikovalci: Lojze Erjavec in Tone Guzelj — Predsednik izdajateljskega sveta Mirko Birk (Radovljica) — Listi izhajajo od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 tridnevno, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa po torkah in petkah. — Stavek TK Gorenjski tisk, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijade 1 — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-603-31999 — Telefoni: 01-21-843, 01-21-835, 01-21-835, komerciala, propaganda, računovodstvo 28-463, mali oglasi, naročnina 27-960 — Oproščeno prometnega davka po pristojnem manjšemu 421-1/72 — Naročnina za II. polletje 1.250 din.

V sredo, 25. septembra, ob 13.30 se je družbenopolitičnega zboru 16. ura na seji zboru združenega skupnosti sloške občinske

V starem mestu je vse prijetneje stanovati

V Škofji Loki so na podstrehah zgradili 12 novih stanovanj, do konca leta pa se bo število povečalo na 25 — Obnavljajo tudi Blaževi hiši — Cena obnovljenih stanovanj je ugodna — Kvadratni meter stanovanja, ki bo vseljivo te dni, je 53.900 dinarjev — Narejeni so načrti dejavnosti v pritličjih in predlog poslikave fasad

Škofja Loka — Pred nekaj leti so se v škofjeloški občini načrtno lotili prenavljanja starih mestnih in vaških jader. Največ so doslej naredili v starem delu Škofje Loke, ki počasi, a vztrajno dobiva lepo podobo. Hkrati z lepo zunanjostjo pa se spreminja tudi notranjost starih hiš, v katerih postaja bivanje udobnejše. Tako se ljude počasi že vračajo iz novih mestnih predelov v obnovljena ali novo zgrajena stanovanja v nekdajih močnih mestnih hišah.

Pravkar prenavljajo Blaževi hiši v Blaževi ulici. Hiša je bila že zelo slaba, vendar so jo okreplili z železnicimi vezmi in betonskimi injekcijami, tako da bo sedaj tudi potresno varna. V njej so na novo pridobili sedem stanovanj. Vseh stanovanj pa je v hiši 23, od katerih so nekatera že obnovljena, druga pa bodo še popravili. V Blaževi hiši bosta še dva lokala. Hiša so tudi na novo prekrili. Stanovanja, ki so jih zgradili oziroma obnovili v tej hiši, so izredno prijetna, z ledenimi stropi in razgibanimi sobami. Vsako stanovanje ima lažno etažno centralno ogrevanje, ki ga bo moč kasneje, ko

bodo za Škofjo Loko zgradili skupno toplarno, priključiti na mestni toplovod.

Podobno so obnovili tudi nekatere druge stavbe na Mestnem trgu. Doslej so na podstrehah uredili 12 stanovanj, do konca leta pa jih bodo obnovili oziroma zgradili še 13. Skupaj bodo tako pridobili 1500 kvadratnih metrov novih stanovanjskih površin. Za 16 stanovanj je dala denar stanovanjska skupnost iz sicer iz sredstev za solidarnost, devet stanovanj pa so zgradili zasebniki. Podstrehe so dobili zaston.

Dela pri revitalizaciji vodi delovna organizacija Obrtnik v sodelovanju s stanovanjsko skupnostjo. Stanovanja, ki so jih delali za stanovanjsko skupnost, je gradil škofjeloški Tehnik. Delo je opravil solidno in v dogovorjenih rokih. Etažni lastniki pa so sami najemali izvajalce.

Posebej velja poudariti, da je cena obnovljenih stanovanj v primerjavi s cenami novih (kot jih poznajo v Kranju in v Ljubljani), zelo ugodna. Kvadratni meter stanovanja, ki bo vseljiv v teh dneh, namreč velja 53.900 dinarjev.

Računajo, da bi lahko na podstrešjih in v starih hišah zgradili najmanj 100 novih stanovanj s skupno površino 5.000 kvadratnih metrov. Doslej so stanovanja gradili in obnavljali v glavnem v družbenih hišah, ki jih je največ na Mestnem trgu. V zadnjem času pa tudi zasebniki kažejo vse večje zanimanje za obnovo in gradnjo stanovanj na podstrehah, zato cena praznih podstreha v zadnjem času skokovito narašča.

Tudi naprej bodo stari del mesta načrtno obnavljali. Pravkar pripravljajo družbeni dogovor, po katerem naj bi v okviru stanovanjskega dinarja zbirali tudi denar za vzdrževanje družbenih stanovanj v starih mestnih in vaških jedrih.

Z celotno staro mesto pa so, ne glede na to, ali so hiše zasebne ali družbene, že izdelali predlog nove namembnosti pritličij. To pomeni, da so za vsako hišo predlagali, za kakšne dejavnosti naj bi uredili pritličje. Pri uresničevanju teh zamisli pa je velika ovira ogrevanje. Stari mestni del namreč nima skupnega toplovida oziroma ogrevanja, zato pritlične prostore in notranja dvorišča stanovalci uporabljajo za drvarnice.

Narejen je tudi načrt poslikave fasad. Za vsako hišo je predvidena barva, ki se bo ujemala s sosednjimi hišami in s celotno ulico. Skratka, v Škofji Loki so že veliko naredili, da bi staro mestno jedro dobilo lepši videz in da bi bilo življenje v njem bolj razgibano in prijetnejše.

L. Bogataj

Ljudi Jezersko se pohvali dobro sezono

Tudi Jezersko je bila sezona na Jezerskem kar tri meseca daljša kot druga — Pikniki za tuje in domače goste ob Planšarskem jezeru

Jezersko — Podobno kot hotel Bor Predvor je tudi hotel Kazina na Jezerskem vse poletje sprejemal tujih gostov. Zelo dobro je sodelovanje s turističnimi agentnimi, kot so na primer Globtour, in druge, ki so vse poletje na posiljale skupine tujcev, Holandce in Angleži. Ti so zasedli depandanso Kazine,

garni Hotel Planinko, ki sodi v B-kategorijo, v Kazini in depandansi Storžič, ki spada v C oziroma D-kategorijo, pa so stanovali predvsem domači gostje. Osebje hotela je gostom pripravljalo pešter program izletov, piknikov, kmečkega turizma in podobnega. Za večino gostov je bil zelo zanimiv obisk Brega pri Predvoru, najbolje pa so se sprostili na pikniku pri Planšarskem jezeru. Sem je v goste hodila tudi folklorna skupina s Primskovega.

Kot pove vodja hotela Milan Milošić, to niso bili najbolj zahtevni gostje, kajti tudi ponudba je razen v Planinki dokaj skromna, toda v hiši so prinesli devize. Od maja do konca avgusta je hotel gostil 1276 domačih in 805 tujih gostov. Domačih nočitev je bilo 4395, tujih pa 3350, kar je prek 20 odstotkov več kot lansko leto. Poraslo je število tujih gostov, zmanjšalo pa se je število domačih.

September je letos lep in sezono bodo podaljšali še s pikniki pri Planšarskem jezeru za večje sindikalne skupine. Vse sobote imajo že oddane. Njihovi pikniki so znani. Goste

D. Dolenc

UMETNO KOVANI OKENSKI, VRATNI TER DEKORATIVNI IZDELKI

Brez zemljišča in soglasij ne bo čiste vode

Iz hotaveljskega Marmorja občasno teče umazana voda, ki onesnažuje tudi Soro — Voda sicer ni strupena, vendar pa bi kameni prah ob daljšem usedanju pripomogel k umiranju reke — V Marmorju že več let iščejo primerno zemljišče in dovoljenja za gradnjo usedalnikov

Hotavje nad Škofjo Loko — Ljudje, zlasti ribiči ribiške družine Visoko, že nekaj časa opozarjajo, da iz Marmorja občasno proteka umazana voda, ki se izteka v Volaščico in Soro. Voda je bele barve, ker je v njej bel prah, ki nastaja pri rezanju in brušenju marmorja. Ti drobni delci se usedajo na dno struge potoka iz Poljanščice, kjer se dela trda bela obloga. To škoduje rastlinam in živalim. Skratka, umazana voda iz Marmorja naj bi pomagala k umiranju reke.

V Marmorju smo se pogovarjali s pravnico Cveto Tuškovo. V kolektivu se dobro zavedajo, da bodo morali tehnološki proces urediti tako, da ne bodo onesnaževali okolja, je povedala. Na to so mislili že, ko so zgradili novo tovarno. Hkrati z novimi proizvodnimi prostori so namreč zgradili tudi čistilno napravo, ki naj bi tehnološko vodo očistila kamenega prahu in jo ponovno vrnila v proizvodnjo. Žal pa draga plăčana čistilna naprava zaradi tehnične napake ni nikdar delala. Zato so si v Marmorju pomagali tako, da so na levem bregu Volaščice izkopali 30-kubični usedalnik, kjer naj se zbira tehnološka voda in kjer se prashi delci usedajo na dno. Žal pa je usedalnik premajhen in bi moral narediti večjega ali več usedalnikov, tako da bi umazana voda ne uhajalna čez rob in se izlivala v Volaščico in da bi lahko posamezne jame pravčasno praznili.

Vendar pa so pri tem naleteli na vrsto administrativnih preprek, saj na večino prošenj za izdajo lokacijskega dovoljenja za gradnjo usedalnika oziroma več usedalnikov niso dobili niti odgovora. Zadeva se vleče že več let in dosegli so le to, da so dobili soglasje za poskusno obravvanje sedanjega usedalnika. Hkrati pa so v tem času poskusili pridobiti ustrezno zemljišče.

Da bi se zadeva premaknila z mrtve točke, so pred nedavnim s problemi, ki jih imajo pri pridobivanju zemljišč ter soglasij in dovoljenj za izgradnjo usedalnikov, seznanili občinsko vodstvo. Upajo, da se bodo sedaj stvari le premaknile na bolje in da bodo končno lahko začeli reševati problem, ki ni le njihov, temveč širši. Na to opozarjajo tudi vedno glasnejši protesti ljudi, ki se vse bolj zavedajo pomena čistega okolja.

L. Bogataj

Pred programsko-volilnimi sejami SZDL

V Kranju se je te dni začela javna razprava o dokumentih, pomembnih za prihodnji razvoj občine — V nekaterih krajevnih skupnostih bodo javno razpravo o tem združili tudi s programsko-volilnimi sejami krajevnih konferenc SZDL

Kranj — Prejšnji teden so se v nekaterih krajevnih skupnostih v kranjski občini že začele javne razprave o osnutku dolgoročnega plana razvoja občine do leta 2000 in o osnutkih dogovora o temeljnih družbenega plana ter samoupravnih sporazumih o temeljnih planov interesnih skupnosti na naslednje srednje-ročno obdobje. V nekaterih krajevnih skupnostih bodo javno razpravo o teh dokumentih krajevne konference SZDL združili tudi s programsko-volilnimi sejami, drugje bodo v drugi polovici oktobra organizirali programske konference samostojno.

Do konca oktobra se torej obeta nadvse živahnja dejavnost v vseh krajevnih skupnostih. Krajevne konference SZDL si bodo prizadevale v javno razpravo o dokumentih razvoja občine vključiti kar največ občanov, predvsem zato, da bi se v te plane s krajevnimi načrti lahko vključili na kar najbolj realni osnovi.

Planov, ki bi bili le zbir prevelikih želja, najbrž ne bi mogli uresničiti ne v krajevnih skupnostih niti na občinski ravni, če za investicije ne bo kje vzeti denarja. V krajevnih skupnostih so si že zdaj znali pomagati, in to zelo učinkovito, s prostovoljnimi delom, najbrž bo to tudi v bodoče potrebo še marsikje. Zato bi tudi javna razprava, ki bo trajala do 10. oktobra, moralna povedati, ne tega, kaj bi radi imeli v naslednjih letih novega med vsemi predlaganimi investicijami, temveč kaj bomo dejan-

sko lahko zgradili glede na materialne možnosti združenega dela.

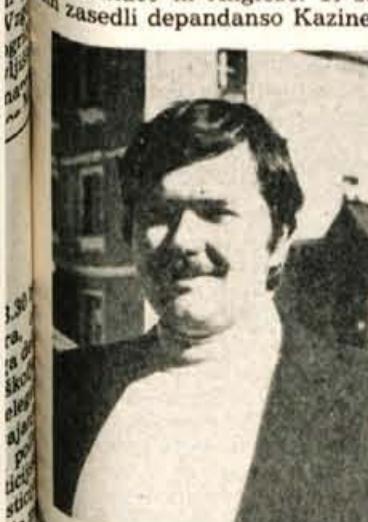
Na programsko-volilnih sejah krajevnih konferenc SZDL, ki se v Kranju začenjamjo oktobra, pa bo osrednja pozornost veljala pripravam na volitve. Ponekod so že doslej opravili veliko dela, našli pa bi še kakšno konferenco, kjer se doslej še niso zdruzili. Ponekod se bodo morali tudi odločati, ali naj izvolijo nove predsednike krajevnih konferenc SZDL ali pa sedanjam podaljšajo mandat. V Kranju so se sicer na posvetih s predstavniki krajevnih konferenc SZDL dogovorili, da sedanji predsednikov, če ni posebnih razlogov, ne bi menjavali, predvsem zato, da ne bi prekinjali utečenega dela ob pripravah na volitve 1986. leta.

Programske seje, ki jih bodo sklicale krajevne konference SZDL, bodo priložnost za razgrnitev aktualne problematike, tako v krajevnih skupnostih kot tudi širše. To bo tudi priložnost, da se prisluhne vsem priponbam v predlogom, ki jih imajo občani. Že zdaj pa je jasno, da konference ne bodo obšle niti življenjskih razmer, v katerih so se znašli nekateri občani in delovni ljudje. Se posebej živahnemu razpravo pa si povsod obetajo predvsem glede prostorskih planov razvoja v občini; krajane bo pa čez zelo zanimalo, kje bo možno še zidati individualne hiše, za kar je v zadnjem času vse več zanimanja, prostora pa, žal, premalo.

L. M.

Hotel Kazin je potreben obnova. Dva meseca bo zaprt, z 29. novembrom pa bo nared za zimsko sezono

Milivoj Milošić, vodja hotela Kazina na Jezerskem: »Tujih gostov je bilo v zimski sezoni občutno več in veseljeno, da so v hiši prišle devize, ne da pa zanemarjati domačih gostov, ki jih je po številu še vedno

Ovčarija je Mickina planina

Že pred dvema letoma sem iskala Micko, majer'co na planini Ovčariji nad Bohinjem, pa je takrat ni bilo pri stanu, nekam za kravami je šla. Zato pa mi je zadnjič kar padla pred objektiv. Na poti sva se srečali, ko je »basala« v dolino. Krave so že odgnali naprej, njene drobnarije pa zadnji hleb sira, ki ga je še zjutraj vzela iz slanice, pa ji je Vazarjev Janez nesel v dolino, da se ni sama »matrala«. Nobenega nahrabnika ji ni pustil, le palico je imela.

Na Voje so odgnali, ker je tu gori že vse popaseno. Zdaj bo živila v Vojah vse do konca oktobra. Paša se pozna: doma se prihrani veliko sena, živila je bolj zdrava, bolj utrjena. Tudi za teleta je bolje, da so že prvo leto v planini.

Sestnjast let je bilo Micki Bolta, Kuharjevi iz Stare Fužine, ko je začela pasti. Najprej je pasla pet najst let na Ovčariji, potem tri leta v Lazu, pa spet na Ovčariji, enajst let na Dednem polju, od takrat pa vsa leta do zdaj spet na Ovčariji. Enainšestdeset let paše!

Ovčarija je njena planina. Najraje jo ima. Najlepša planina na tem svetu! Zelenata, pregleđena, tod ima živilo skoraj ves čas na očeh. Le samotno je bilo tu vsa ta dolga leta.

Saj prihajo mimo planinci, tudi pri njej se ustavijo, da dobe kislo mleko, sir, skuto, a potem je spet sama. Letos je imela pri sebi oba vnučka. En mesec je bila pri njej 5-letna Angelca, pred njo pa malo starejši Boštjan. Pridna sta bila — krave sta gonila pa drva sta skupaj spravljala. Boštjan jih je cepil. Majhen je še, seveda, premajhen, in ko ga je gledala tam pri tnali, jo je notri bolelo. Branila mu je, pa se je postavil: »Če mi ne boš dala sekire, bom šel pa domov!«

Raje mu je pustila in zraven trepetala, kot da bi ostala sama. Pa si ni nič naredil, ta njen fant. Kako vse drugače je, če imaš ponoči ko-

ga ob sebi. Čisto drugačno, veliko lepše je bilo to poletje kot prejšnje. Samota ubija. Se je pa tudi navadis.

Lahan korak ima. Utrjena je od sonca, zraka, od nevinta, od stalnega zganjanja krav. Je zdrava? Niti ne. Revma jo daje, potarna, noge bolijo, ledvice, srce je zanič. A narava odloča. In odlaga ... Bomo videli, do kdaj. Dokler bo migala, bo še pasla, to je gotovo. Včasih je bilo na planini lepše, ko je bilo več pastirjev in pastiric. Danes vse uhaja v šole, v pisarne ...

Letos je bilo lepo poletje. Tudi vode je bilo dovolj. Nekajkrat se je nevihta tako razbesnela, da je bilo kot sodni dan. Že po 15. avgustu je bilo, ko je padlo decimeter toče, tako da prvi dan sploh ni skopnela.

Letos je imela v planini 24 krav, sedem jih je molzla. Včasih je imela po več molznici, zdaj pa ne zmore toliko. Sira, skute in kislega mleka bi pa prodala, kolikor bi hotela. Odkar je spet koča. Pri jezeru, hodi te še zdravje držalo.

Micka Bolta, Kuharjeva iz Stare Fužine, pase že enainšestdeset let. A še ne bo odjenjala. Še bo pasla na njeni Ovčariji, dokler ji bo te še zdravje držalo.

— Foto: D. Dolenc

imeli poleti skrbi za živilo. Skromna je. Morda si pa le želi, da bi ji obnovili stan, izboljšali posteljo in kaj podobnega.

»Oh, bejžte, bejžte, Fužinarji gledejamo samo na ta bogate. Na reveža pa ne. Kaj bi s tako beračijo, kot sem jaz ...«

Pa vem, da bi bila Micka vesela, če bi se je spomnili. Ne morem pozabiti pastirice Lize z Male Poljane, ki so ji lovci uredili in z lesom na novo obiliku kuhinjo in sobico. Kako je bila srečna, s kakšnim navdušenjem mi je kazala in pripevovala, kako dobrí ljudje so njeni lovci.

Morda bi pa Fužinarji vendarle naredili Micki malo veselja. Zasluzila si ga je, pošteno zaslužila.

D. Dolenc

Retrospektivna razstava v Alplesu

Slikarska snovanja Matevža Jenšterla

V Salunu pohištva Alples v Železnikih je te dni postavljena prednja razstava likovnih del Matevža Jenšterla ob njegovi 65-letnici.

Matevž Jenšterle je bil rojen 1. septembra 1920 v Zgornji Sorici. Poklicno je visoko kvalificirani malar in slikopreskar. Leta 1959 je prevezel vodstvo obrtnega podjetja kupnosti, iz katerega je nastala sedaj delovna organizacija Domprema, ki jo je vodil kot direktor do leta 1979. Tega leta se je vključil v delovno organizacijo Alples, kjer je kontrolor delovnega procesa vse upokojitve.

Slika že od leta 1940. V njegovi slikarski dejavnosti so bili seveda tudi premori. Leta 1980 se je prijavil likovni skupini ISKRA Železniki pod vodstvom mentorja akademika Janeza Hafnerja.

Lepo priznanje je doživel leta 1980, ko je bila ena izmed njegovih spremja za republiško razstavo v Brežicah v organizaciji ZKO. Ta razstava je gostovala v raznih mestih na Poljskem. Podoben uspeh je dosegel tudi leta 1984 na Ex tempore v Tržiču.

Tudi Matevž Jenšterle spada v večino družino likovnikov, ki se v pročasu posvečajo ljubiteljski umetnosti, ki odkriva nove dimenzijske človekovih čustev in misli, je pa vseeno nekoliko drugače izvedena, moramo gledati na obe plati iste medalje z nekoliko drugačnimi zornimi kotov. Enega izmed njih smo uporabili pri analizi slikarskega snovanja Matevža Jenšterla.

Andrej Pavlovec

Koncert v kranjski glasbeni šoli — Drevi ob 19.30 bo v dvoranici kranjske glasbene šole nastopil solo kitarist Marinko Opalič iz Pule. J. Dowans, J. S. Bach, F. Sor, M. Ponce, A. Lauro in A. Barrios so avtorji, katerih dela je izbral za gostovanje v Kranju. Opozorno naj vas še na naslednji koncert, ki bo na sporedu oktobra, nastopila bosta flautist Cvetko Kobal in pianist Aci Berthoncelj.

autobusom na maraton »Treh srce«

Športno društvo na Kokriču v soboto, 28. septembra, avto prevoz na maraton »Treh srce«. Avtobus bo odpeljal izpred hotel Creina v Kranju ob osmih zjutraj. Sprejemata ZTKO Kranj po telefoni 21-176.

Nova razstava v Šivčevi hiši

Ilustracija Matjaža Schmidta

V Šivčevi hiši v Radovljici bodo v petek, 27. septembra, ob 18. uri odprli razstavo ilustracij Matjaža Schmidta, na ogled bodo tudi knjige in mladinska periodika z njegovimi ilustracijami. Ob otvoritvi bo Miran Kenda bral pesmi Nikita Griflaurja iz knjige Nebotičniki, sedite. Razstava je zavojana kot potupoča in bo po Radovljici obiskala še Jezero, Kranj in Tržič.

Med slovenskimi ilustratorji je ime Matjaža Schmidta trdno vpete v vrsto najbolj ustvarjalnih in kljub včasih hotenemu eklekticismu bolj samosvojih ilustratorjev. Z vrsto avtorskih stripov, slikanic, detskih igrač, lutk, knjižnih oprem, plakatov itd. dokazuje, da mu je likovno delo ni manjvredno. V avtorskih delih za otroke pa se predstavlja ne le kot mojstrski ilustrator, temveč tudi kot vzgojitelj v boljšem pomenu besede. Tako je med drugim zapisala Maruša Avšič, ki je pripravila razstavo. Pri tem ji je s knjigami, ki jih je ilustriral, pomagala Osrednja knjižnica občine Kranj.

Ob koncu besedila, ki ga je napisala za spremni katalog, se je še pravila. »Ali je slikarica umetniško ali umetnooblikovalno delo? Je proučevanje naloga umetnostne ali kulturne zgodovine? Najbrž v raziskovalno področje obre strok in še marsikatere druge. Matjaž Schmidt je za ustvarjalni ilustratorski opus dosegel več priznanj.« Tako je pripravila razstavo. Pri tem ji je s knjigami, ki jih je ilustriral, pomagala Osrednja knjižnica občine Kranj.

Prav na koncu pa je dodala še napoved. »Slikarjevi telodi iz stripov korenje in AHA oziroma OHO iz istoimenskega stripa dajo slušno predloga predloge neodvisnem likovnem izražanju.«

Povejmo še, da je Matjaž Schmidt leta 1974 napravil slikarsko predloge neodvisnem likovnem izražanju.«

Povejmo še, da je Matjaž Schmidt leta 1974 napravil slikarsko predloge neodvisnem likovnem izražanju.«

Likovni tečaji za otroke in odrasle

Kranj — Likovna šola, ki deluje pri Zvezni kulturnih organizacij Kranj, bo tudi v novem šolskem letu pripravila likovne tečaje, ki bodo potekali v galeriji Nova, v Delavskem domu v Kranju, vhod 5.

Tečaji so namenjeni predšolskim in šoloobveznim otrokom, ki so likovno nadarjeni oziroma se radi likovno izražajo. S pokukom bodo začeli 1. oktobra. Prijavite se lahko v galeriji Nova pri likovnem pedagogu po urniku od 1. oktobra dalje. Solnina za eno polletje znaša tisoč dinarjev.

Letos pripravljajo tudi tečaj študijskega risanja za učence šol usmerjenega izobraževanja, za odrasle oziroma amaterje, ki se pripravljajo za sprejemne izpite na šole likovne usmeritve.

Prvič pa bodo letos organizirali tečaja grafike in keramike.

Likovna šola za otroke bo potekala ob torkih, sredah, četrtekih in petkih od 15. do 19. ure. Študijsko risanje bo ob torkih od 19. do 21. ure, tečaj grafike pa ob četrtekih od 19. do 21. ure. Tečaj za keramiko bo sledil končanemu tečaju grafike, torej ob četrtekih od 19. do 21. ure.

Podrobnejše informacije dobite pri Zvezni kulturni organizaciji Kranj, telefon 21-135.

V letih 1984 in 1985 restavrirane slike

Namen razstave je, prikazati rezultate nekega tihega in odmaknjenega dela, ki ga obiskovalec muzeja ne vidi in morda zanj niti ne ve, ker je skrito v restavratorevi delavnici. V dveh letih je Loškemu muzeju uspelo rešiti pred propadom 16 slik iz različnih obdobij. Na razstavi je prikazanih samo petnajst podob, ker je ena restavrirana slika izposojena. Razstavljeni šestnajsta slika, vsa poškodovana, je dodana za ilustracijo, s kakšnimi poškodbami se je moral popadati restavrat. Primerjaj na primer samo obe slike z lovskega prizora, ki sta bili pred restavriranjem v prav takem, če ne še celo slabšem stanju.

Razstava restavriranih slik je postavljena brez opredelitev, navedb avtorjev, stoletij ali letnic. Je samo rezultat naporov, ohraniti delček naše kulturne dediščine, prikazati tudi, v kakšnem revnem stanju muzej prevzema predmete, ki morajo skozi dolgotrajen postopek restavriranja, da bi bili lahko razstavljeni v stalinistični zbirki. Takšno delo tudi ni zastonj in če bi hoteli ohraniti tempo obnove iz predstavljenih dveh let, to je vsaj osem slik na leto, potem bi razstavljena nerestavrirana slika prišla na vrsto po letu 2000. Razstava opozarja tudi na problem: stroški za restavriranje, ki jih muzej sicer vsako leto planira, toda ne dobi, mora zato odtrgati od drugih akcij. Vsekakor je žalostno takšno stanje, ki ne zagotavlja trajne in skozi leta potekajoče obnove fonda umetnin, zbranih v muzeju.

Polovica slik je restavriranih s sredstvi Obretnega združenja Škofova Loka, s katerim je muzej leta 1980 sklenil dogovor o vzdrževanju in pokroviteljstvu nad cehovsko zbirko.

Vse slike je restavrial akademski slike — restavrat specialist Miloš Lavrenčič iz Ljubljane.

Gorenjski glas vam pomaga pri prodaji in nakupu. Mali oglasi v Gorenjskem glasu so najcenejša in najboljša trgovina na Gorenjskem, če ste naročnik, pa sta prodaja in nakup za vas še cenejša!

Kranj — Sindikalna organizacija Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske je za »dan KZK« pripravila v dvorani Gorenjskega sejma v Kranju razstavo izdelkov, ki so jih delavke in delavci kombinata na redili v prostem času. Prevladovale so pletenine, gobelini, makrameji, tapiserije in slike. — Foto: F. Perdan

Večer poezije in proze v Prešernovem gledališču

Kranj — V soboto, 28. septembra, ob 19.30 se v Prešernovem gledališču Kranj obeta prijeten večer z literarno skupino kranjske Iskre.

Ni se zgodilo prvič, da so komisije za kulturno dejavnost pri sindikalnih konferencah Iskrinih delovnih organizacij omogočile izdajo pesniških in literarnih zbirk svojim delavcem. Točat bodo svoje pesmi predstavili Berska Car, Francka Tronkar in Jože Volarič, zbirko kratkih pripovedi pa bo predstavila tudi Zlata Volarič.

L. M.

Svojo pesniško zbirko bo ob tej priložnosti predstavil tudi Kranjanec Miha Cenc.

Na prireditvi sodelujejo še pesnica Neža Maurer, publicistka Berta Golob — obe sta napisali tudi spremno besedo tako k pesniškim zbirkam kot k zbirki kratkih pripovedi — flavtistka Maja Gogala in mešani pevski zbor Iskra. V gledališču avli pa bo na ogled razstava del Zlate in Jožeta Volariča.

Grafični cikel Oljke Milana Batiste v Mestni hiši v Kranju

Drevo in človek

Slikarstvo in predvsem grafično delo akademskega slikarja Milana Batiste je tako kot njegovo življenje polno nemira, novih iskanj in nenehnih spremenljivosti. Slikar si pri svojem delu živo prizadeva odkriti vedno nekaj novega, ustvariti kaj popolnejšega. Morda je to vedno nezadovoljstvo vzrok, da umetnik ustvarja v ciklih in v vsakem od njih odkriva del svoje notranjosti in svojih pogledov na svet in življenje. Tako so posamezne skupine slikarskih in grafičnih del Milana Batiste po vsebinu in obliki med seboj zelo različne, v stilnem pogledu pa nihajo med realizmom, ekspresionizmom, konstruktivizmom in čisto likovno abstrakcijo. Prav tako se v slikarjevih prizadovanih enkrat bolj uveljavljajo oblikovni, drugič spet vsebinski elementi.

Umetnikovo ustvarjalno delo je v svojih začetkih še močno zasdrano v realizmu. Upodobljene figure in predmeti so vključeni v trdno zgrajeno kompozicijo z jasno izraženim prizoriščem.

Slikarjev realizem se v prvem zaokroženem ciklu grafik *Vojna* (1953) spreverja izrazit ekspresionizem. V drugi skupini grafik pod naslovom *Ugasli sveceniki* (1954) se Milan Batista na simboličen način spoprijema s svetovnonazorskimi problemi svoje dobe. Etično razpoloženje, ogrnjeno v plašč antične mitologije, pa veje iz skupine grafičnih listov *Bogovi so žejni* (1955). Prizorišče malega mesta, mali oder vsakdanjih zgodb je zajet v skupini linorezov *Male mesto I. in II.* (1956, 1969).

Leta 1964 je nastal krog abstraktno zasnovanih grafik v mešani tehnični načini s skupino *Črna dominanta*. Temne ploskve se nizajo na črni osnovi, poživljeni v različnimi barvnimi akcenti. Temu krogu grafik sorodna, le da se oblikovni elementi vežejo na prostorsko poglobljeno ozadje, je vrsta grafik z oznako *Modra dominanta* (1976).

Skupina grafik *Pesnik v noči* (1957) sestavlja enega najbolj poetičnih grafičnih ciklov Milana Batiste.

Skupina lesorezov *Kariatide* (1969) je zasnovana na likovnem prikazu in uveljavljeni klasičnega principa ravnovesja nosečih in nošenih delov v arhitekturi.

V *Industrijski grafiki L-III* (1965, 1968, 1970) je Milan Batista uporabil ploskovite sestavine tekstilnih strojev in drugih predmetov, ki puščajo za seboj grafično zanimivo sled kot odtisne vzorce za svoje konstruktivistične grafike. Industrijske elemente je slikar v ciklu *Znak nadomestil s črkami* (1972).

Močno ekspresiven značaj ima zopet krog akvarelov *Škojka* iz leta 1978, medtem ko nam po vsebinu sorodna skupina risb z imenom *Mreža kaže človeško figuro*, ujetno v mrežo linij (1978). Cikel linorezov *Dafne* je grafična predstavitev lirično občutene erotikе (1979). V zbirki risb *Začetek in konec* (1980) nam slikar na simboličen način prikazuje človekovo življenje od rojstva do smrti.

V *ikoniskem ciklu* slikar poskuša na netradicionalen način realizirati svoj princip oblikovanja ikone (1980). Zanimiva je skupina *Portraitov* (1980) v mešani tehnični, ki nam v najrazličnejših variantah prikazuje podobo ene same figure.

V zbirki abstraktnih grafičnih studij *Znak* (1982) je barvna in oblikovna moč Batistovega grafičnega oblikovanja dosegla svojevrsten vrh.

S skupino grafičnih in risarskih upodobitev *Mihaila Gaismašera*, vodje kmečkih puntov na Tirolskem v 16. stoletju se je Milan Batista uveljavil kot slikar tudi na sosednjih avstrijskih tleh.

Izbor akvarelov in risb pod imenom *Tirolska* (1983), kjer je slikar dalj časa bival, nam prikazuje to pokrajino v njeni razgibani ponavnosti.

V letih 1984 in 1985 je nastala skupina risb in grafik *Olkje*. Kot le malokrat tako dosledno je slikar v tem ciklu enakopravno povezel vsebinske elemente z oblikovnimi. V upodobitvah dreves, v njihovih skrivencih debilih, v njihovih sugestivnih in ekspresivno močjo napolnjenih vejah gleda slikar človeške usode in nemalokrat tudi svojo lastno. To antropomorfno razmerje med drevesom in človekom slikar še povečuje z dinamičnim razgibanjem drevesnih krošenj in debel in v uveljavljanjem svetlobnih kontrastov v sliki. Tako nastalo dramatično razpoloženje v krajini prihaja še posebej do izraza v jedkanicah, nekoliko manj v risbah, ki so v glavnem realistično oblikovane in služijo slikarju predvsem kot grafična predloga.

Cene Avguštin

Dijaki na zasilnih ležiščih

V kranjski dijaški dom je prišlo ob začetku šolskega leta več dijakov, kot imajo prostora zanje — Trinajst dijakov še vedno zasilno biva v Gradbinčevem samskem domu — Nezadovoljni s svojimi položajem

Kranj — Dijaški dom Ivo Lola Ribar v Kranju ima v stari stavbi 240 ležišč za dijake in v novi stavbi prav toliko. Doslej so te zmogljivosti zadostovalo za nastanitev mladih iz drugih krajev, ki se šolajo v kranjskih srednjih šolah. Letos je v domu zmanjkovalo ležišč za nekatere dijake, ki so želeli bivati v njem. Zato je prvi teden pouka moral prebiti več dijakov na skupnem ležišču v dvorani starega dijaškega doma, dijake tretjega letnika srednje gradbene šole pa so naselili v sprejemnici Gradbinčevega samskega doma, kjer nekateri vedno čakajo na primernejšo rešitev.

»Vzrok za takšne razmere,« je pred dnevi pojasnila pomočnica ravnatelja v kranjskem dijaškem domu Ljuba Kapus, je veliko povečanje števila prijav za nastanitev; dobili smo jih skoraj sto več, kot imamo ležišč. Razlog za povečanje sta dva dodatna razreda v srednji tekstilni šoli, več dijakov pa se izobražuje tudi v gradbeni stroki.

Težave so nastale, ker nismo bili obveščeni o povečanju kapacitet v šolah. Iskati smo morali zasilne

rešitve. Klub nastanitvi nekaterih dijakov v skupni sobi dijaškega doma ni bilo dovolj prostora za vse prijavljene. Zato smo delovni organizaciji Gradbinec odpovedali vsa mesta nad 60 prijavljenih. Pri njih so sklenili izseliti iz doma dijake tretjega letnika in jih nastaniti v svojem samskem domu.«

V dijaškem domu veda, kot smo že zvedeli, da bi se ti dijaki radi čimprej vrnili vanj. Čeprav se vsako leto zaradi osipa v šolah tudi pri njih kmalu po začetku pouka sprosti nekaj ležišč, zaenkrat še nimajo prostih zmogljivosti. Zaradi polne zasedenosti doma tudi ne predvidevajo, da bi lahko pozneje našli prostor za vse dijake zunaj doma.

»V Gradbinetu ne moremo biti zadovoljni z odklanjanjem naših štipendistov iz doma,« je naglasil vodja tamkajšnjega izobraževalnega centra Marko Čavlovič. » V njem smo odkupili 60 ležišč, z združevanjem sredstev za njegovo gradnjo pa smo si tako kot drugi zagotovili nastanitev dijakov. Razen tega so nas še približno dva tedna pred začetkom pouka obve-

stili, da ne morejo sprejeti vseh dijakov.«

Sest učencev kovinarske stroke smo preselili v Škofijo Loko, dijake tretjega letnika gradbene šole pa smo zasilno nastanili v samskih domovih. Zavedamo se, da jim moramo čimprej zagotoviti bivanje v sobah. To bomo skušali urediti še pred koncem septembra s preračunom ležišč v domu. Poskrbeli bomo tudi, da bodo dijake vključeni v dejavnosti dijaškega doma in da jih bodo tam sprejeli, ko bo prostor.«

Po pogovorih v dijaškem domu in Gradbinetu smo minuli četrtek obiskali dijake, ki bivajo v samskem domu. Njihova »skupna soba« je z vzmetnicami pregrnjena spremjemnica, kjer ni niti omare ali police za obliko in obutve. Iz prostora zaudarja slab zrak, ker je eno okno lahko samo delno odprt; pa še tega raje zapro zaradi prepriča, saj je večina dijakov prav zato že zbolela. Na srečo jih je sedaj v sobi le še trinajst, na začetku pa se je drenjalo v njej celo 18 dijakov.

In kaj si misljijo o tem nekateri izmed prizadetih? Tole so rekli!

● Nedeljko Džukić iz Kotor Varoša: Presenečen sem bil, da moram iz doma. Niso nam kaj dosti razlagali, zakaj; obljubljajo, da se bomo kmalu preselili, a smo še kar tu. Doslej so nam le enkrat zamenjali posteljno perilo, plačati pa moramo prav toliko kot dijaki v sobah.«

● Safet Trgalović iz Kotor Varoša: »V takih razmerah se je težko učiti. Zvezcer ni moč zaspasti, ker delavci dolgo gledajo televizijo v sosednjem prostoru. Tudi umazano je; sprva smo sicer sami čistili, sedaj pa nihče ne skrbi za čistočo.«

● Sead Palić iz Kotor Varoša: »Pouk v Šoli na drugem koncu mesta se začenja ob 7. uri, pred tem pa moramo na zajtrk v dijaški dom; tudi za kosilo in večerjo peščimo sem in tja. V dijaškem domu se le hranimo, k vzgojnem dejavnostim pa nas ni še nihče povabil. Tudi obiskovanja prijateljev v sobah ne dovoljim.«

V dijaškem domu že razmišljajo, da bodo prihodnje leto ob vpisu v šole zahtevali prijavo za nastanitev v domu. Žal taka odločitev nič ne pomaga dijakom, ki so letos ostali, ne da bi bili krivi, brez sobe v domu. Bodomači morajo priznati svojo krivdo in jim čimprej tudi pomagati rešiti njihov neugoden položaj?

Besedilo in slika:
Stojan Saje

Za nasmejanimi obrazi dijakov se skriva skrb, kdaj bodo dobili postelje v sobah

Vojaki pomagali kopati vodovod

Minulo soboto je okoli 100 vojakov iz Kranja in Škofje Loke skopalo 450 metrov jarka od Viševce v grapo in v strmi breg Vrhovja — Doslej so krajani sami položili cevi do zajetja pod Sidražem pa do Viševce — Vodovod v teh krajinah pod Krvavcem bo skupaj s telefonom pomenil velik napredok.

Viševca, Vrhovje — Čeprav so še v začetku septembra na Viševci menili, da bo voda pritekla po cesteh že do konca meseca, pa se je vse skupaj malo zavleklo. Pa ne zaradi vremena. Alkatenske cevi so tudi na Viševci že zakopane, tudi hišni priključki so naredi. Rezervoar 50 metrov nad hišami je zabetoniran, ta teden naj bi ga dokončali.

Skrbelo nas je, kako bomo kopali tja do Vrhovja, je povedal Jozko Sodnik, predsednik gradbenega odbora za gradnjo vodovoda. Ce bi vse kopali s stroji, bi bilo predrago, presegli bi predračunsko vrednost del. Na Viševci in Vrhovju je namreč premalo ljudi, da bi, na takih lahko skopali vse jarke za vodovod.

Minulo soboto pa se je prebivalcem teh odmaknjeneh krajev kar smo smejalo. Več kot 100 vojakov iz Kranja in Škofje Loke je že na vsezdaj pljunilo v roke, zgrabili krampe in lopate, da je zemlja

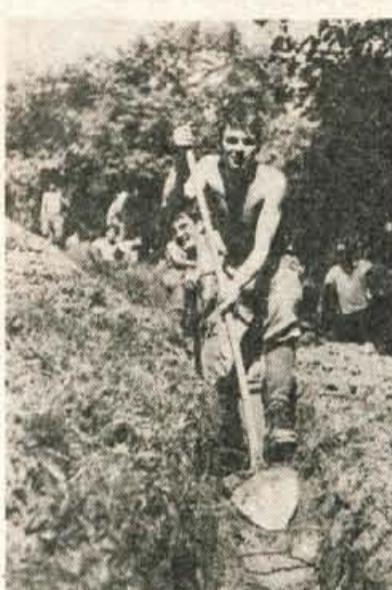

ŠE PRIKLJUČKE — Ivan Dobovšek iz Sidraža si je dal opraviti z vodovodnimi priključki.

kar letela okoli njih. Orodje so prizajno posodili v SGP Gradbincu iz Kranja pa tudi iz Kamnika. Zjutraj, ko je bilo še prijetno hladno, so vojaki celo peli, potem pa je vročina izsušila usta, toda delo je šlo prav tako od rok. Nekateri so sicer kmalu pihali v žulje, ki jim jih je prizadeno obvezoval Peter Radeš, saj marsikdo od teh mladih vojakov, ki so v JLA šele poleg drugi mesec, ni imel utrjenih rok. Iz Škofje Loke jih je na delovno akcijo pripeljal starešina JLA Nebojša Ilić: »Takšna pomoč prebivalstvu je za JLA že nekaj običajnega. Stroji bi v teh strminah res težko kaj opravili. Starešina Mile Milošević je pripeljal enoto iz Kranja. Lahko bi rekli da so njegovi vojaki specializirani za kopanje vodovodnih jarkov, saj so ravno teden poprej kopali za vodovod na vrhu Krvavca.

Na najtežjih delih trase, posebno pa ob potoku Doblič, je kopanje jarka vsaj nekoliko olajšal z buldožerjem Dževad Bilajac; poslalo ga je Gozdno gospodarstvo Kranj. Odrinil je največje kamne, drevje in grmovje. Prav tu v grapi je bilo najbolj neprijetno kopati, saj je voda silila v čevlje. No, tudi mokroto v obuvalo se ob dobri malici in kosilu lahko pozabi. Krajevna skupnost Šenturška gora je namreč prevzela stroške za prehrano cele stotnine vojakov. Predsednik sveta krajevne skupnosti Peter Krivec je imel nemalo dela, da je v teh dneh našel v mesarijah dovolj mesa za vojaško kisilo, ki so ga pripravili v eni od bližnjih gostiln na kamniški strani. Da pa so lažje dočakali kisilo, so vojakom vmes postregli še z malico. Sodnikova Francka pa je napekla ogromno skledo flancatov in z njimi postregla vojake.

L. M.

VOJAKI SKOPALI JAREK — Okoli sto vojakov iz Kranja in Škofje Loke je v soboto skopalo skoraj pol kilometra jarka med Viševco in Vrhovjem.

Zdaj tudi Vrhovjani že verjamajo, da bo tudi na njihov breg kmalu pritekla dobra pitna voda. Dan prej so z Vrhovnikovim volom potegnili v breg na Vrhovje alkatenko cev. V naslednjih dneh bo Ivan Dobovšek iz Sidraža urejal priključke tudi na Vrhovju, pa tudi vse druga dela, kar jih bo treba opraviti pri rezervoarju. Zdaj res ne bo več dolgo, ko bo voda v vseh treh hišah na Viševci ter v petih hišah na Vrhovju. Nemalo zaslug za to bodo imeli tudi vojaki in prav to so hvaležni prebivalci teh krajev še posebej naročali — naj bo ja to zapisano tudi v časopisu.

L. M.

JOZKO SODNIK: »Krajani Viševce in Vrhovja smo vojakom zelo hvalni za pomoč.«

Tekmovalne sani iz Elana

Na pobudo sankačev, ki tekmujejo na naravnih progah, so v Elanu izdelali nove sani; z zamenjavo drsne okove jih je moč uposobiti za tekmovanje, sicer pa so namenjene ljubiteljem sankanja.

V begunjski tovarni Elan izdelujejo otroške sani že od vsega začetka. Takšne seveda, kakršne kužimo našim malčkom za prvo otroško veselje, ko so na smučih skoraj in nad njimi tudi še niso skorakali navdušeni. Solarjem pa seveda niso več počasne so. Sami so izuzeli novo zabavo na snegu. V trpežni polivinilastu vrečo nabasano so postale sani, ki hitro drče poledeneli bregu in dajejo poludelno tekmovanje.

V Elanu pobude sankačev niso sprejeli odprtih rok. Zadnja leta so že kar navajeni, da se oglašajo različni športniki s predlogi, da bi izdelovali to in ono. Z nakupom športnega orodja in opreme imajo vse več težav, saj je uvoz priprt, sami morajo čez mejo, kar je težavno in drago. Tako so se pri nas oglasili tudi sankači, pravi Lojze Pintar, vodja Elanove temeljne organizacije Športna orodja. Nismo bili usmerjeni v razvoj sani, v tovarni je pač tako, da morajo izdelki prinesi tudi zasluge. Toda, ko smo pregledali možnosti prodaje,

gre zgolj za tekmovalne sani. Odgovarjajo pa mednarodnim merilom, saj jih je mednarodna organizacija FIL potrdila.

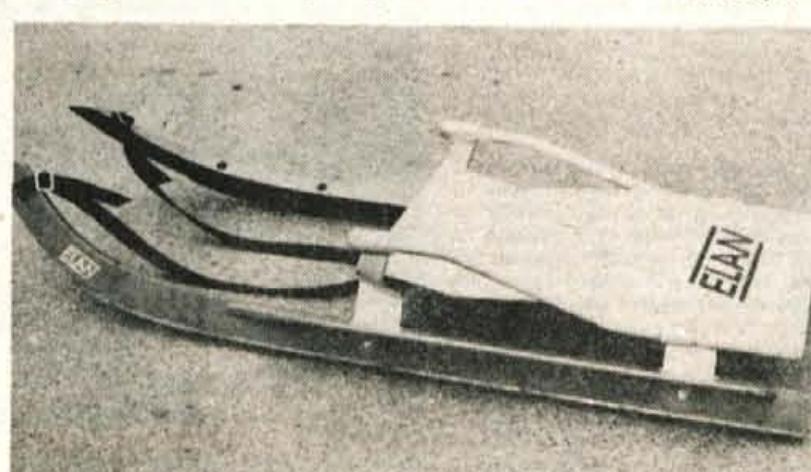
V Elanu pobude sankačev niso sprejeli odprtih rok. Zadnja leta so že kar navajeni, da se oglašajo različni športniki s predlogi, da bi izdelovali to in ono. Z nakupom športnega orodja in opreme imajo vse več težav, saj je uvoz priprt, sami morajo čez mejo, kar je težavno in drago. Tako so se pri nas oglasili tudi sankači, pravi Lojze Pintar, vodja Elanove temeljne organizacije Športna orodja. Nismo bili usmerjeni v razvoj sani, v tovarni je pač tako, da morajo izdelki prinesi tudi zasluge. Toda, ko smo pregledali možnosti prodaje,

predvsem na severnoevropskih, tudi ameriškem tržišču, smo se odločili zanj. Seveda pa za sani, ki niso namenjene zgolj tekmovanju, temveč se jih da za tekmovanje ustrezno pripraviti.

Sani bodo le eden izmed izdelkov Elanove temeljne organizacije Športna orodja, ki ima 15-odstotni delež v celotni proizvodnji tovarne. Lojze Pintar pravi, da bodo veseli, če jim bodo naredili in prodali nekaj tisoč na leto.

Za Elan torej nove sani niso kdovsekakor pomemben izdelek. Zato pa so toliko bolj za naše sankače, saj jim ne bo več treba po drage sani čez mejo. Morda bo to prispevalo tudi v večji priljubljnosti sankanja pri nas. Drugod po svetu imajo v zimskošportnih srednjih narejene tudi posebne sankačke proge, spuščanje po poledelih naravnih progah je mikavna dogodivščina tudi za smučarje. Morda bo tudi pri nas kmalu tako in sani ne bodo več bele vrane med množico smučarjev.

M. Volčjak

Naklanci opazirajo:

Nočemo novega mačka v žaklju

Javna razprava v Naklem o razvoju krajevne skupnosti in kranjske občine.

Naklo — V krajevni skupnosti Naklo kar mrgoli problemov. Krajevno vodstvo se skupaj s krajanji že sprašuje, ali se bo ponovil primer izpred nekaj let, ko je eden od vaščanov, razočaran nad stanjem cest, v pozdrav delavskemu prazniku posadil smrečico v cestno kotanjo. Ceste v Naklem so namreč tudi zdaj v zelo slabem stanju. Graditelji avtomobilskih cest so jih krepko zbiljali, a ko so delo končali, so pobrali šila in kopita in odšli, čeprav so pred začetkom gradnje skupaj s predstavniki republike skupnosti za ceste obljubljali, da jih bodo opravili. Takrat so tudi obljubili, da bodo za obnovo namenili 33 milijon dinarjev; zdaj ponuja krajevna skupnost (oziroma cestnemu podjetju, ki naj bi opravilo dela) vsega osem milijon dinarjev. S tem denarjem bi lahko obnovili le nekaj sto metrov cestišča, medtem ko je škoda, ki so je povzročili težki tovornjaki in gradbeni stroji, precej večja. Krajanji so odločni: zahtevajo, da jim graditelji popravijo ceste ne glede na to, koliko jih bo to veljalo.

Drugo, kar buri Naklance, je južna obvoznica. Čeprav je bila v vseh dokumentih opredeljena kot sestavna avtomobilskih cest, do danes o njej ni sledilo. Predstavniki republike skupnosti za ceste in kranjske občinske skupštine trdijo, da so za to delo krivi tudi Naklanci sami — bolje rečeno: skupina krajanov Pivke, ki je s pritožbo dosegljala, da je Vrhovno sodišče Slovenije razveljavilo skupščinski sklep o razlastitvi zemljišča, potrebnejšega za gradnjo južne obvoznice. Krajevno vodstvo se ob tem sprašuje, ali ni bila republiška skupnost za ceste dolžna pridobiti zemljišča (in vsa soglasja) tudi za obvoznicu tako kot za ostalo traso avtomobilskih cest. Naklanci v petek (na javni razpravi o družbenih načrtih kranjske občine in krajevne skupnosti Naklo) niso dobili zadovoljivega odgovora, zato so tudi predlagali, da bi si nalili čistega vina na stanku s predstavniki kranjske občinske skupštine (Ferdo Rauter), Projektnega podjetja Kranj (Stan-

ko Rebolj) in republiške skupnosti za ceste.

Osnutek dolgoročnega načrta kranjske občine »rezervira« v Naklem sedem hektarov najboljšega kmetijskega zemljišča na nekdanjem pivškem polju. Načrtovalci so krajanom razložili, da za to področje še ni opredeljeno, katera dejavnost se bo tu razvijala, vendar se le-ti s takšno razlagjo niso zadovoljili. Zahtevali so konkreten odgovor na konkretno vprašanje: ali se morebiti ne skrivajo za »rezerviranimi hektari« namere kranjske Surovine. »Že prevečkrat smo bili opeharjeni. Nočemo, da bi kupili novega mačka v žaklju, kot se je to zgodilo v primeru asfaltne baze,« so poudarili krajanji in opozorili: »Ko so vaščani ostali nemčini zaradi asfaltne baze, so mnogi izgubili zaupanje v krajevno samoupravo; teh ljudi ne bomo nikdar več pridobili za delo v krajevni skupnosti. Če nas bodo izigrali tudi pri obnovi cest in še pri »sumljivih« sedmih hektarih, potem se resno bojimo, kdo bo v prihodnosti še pravljil prevzeti odgovorne naloge v krajevni skupnosti.«

V Naklem tudi sami priznajo, da so za naslednje srednjoročno obdobje pripravili »načrt želja«, vendar nikakor ne morejo preboleti, da načrtovalci družbenega razvoja niso upoštevali nekaterih njihovih predlogov. Že ob gradnji nove šole v Naklem so krajanom obljubili, da bo ob njej kmalu zrasla telovadnica; tudi v srednjoročni načrt so jo takrat uvrstili, medtem ko osnutek načrta za novo petletno obdobje daje prednost gradnji tovornih športnih objektov v nekaterih drugih krajih kranjske občine. Osnovna šola v Naklem bo še naprej štiriletna, za obnovo doma Kokrškega bataljona ne bo denarja, regulacija Dupeljščice, ki pogosto poplavlja v Strahinju, ni v načrtu območne водne skupnosti... Edino, kar daje krajanom upanje, so zagotovila Živil, da bodo najkasneje do leta 1988 zgradila nasproti pošte v Naklem novo samopoštreno trgovino, podobno tisti na Kokrici.

C. Zaplotnik

Gorenjski gradbinci o predlogu za vstetje nadur v pokojninsko osnovo

Rešitev je polovičarska

Socialno varnost zaposlenih je treba reševati s poštenim nagrajevanjem rednega dela, ne z nadurami — Upravičen dvom: ali bodo po sprejetju predloga nadure ugodnost ali obveznost — Dokler ni celovitejše rešitve, je boljša ta kot nobena

Kranj — Na pobudo medobčinskega sveta zveze sindikatov Slovenije za Gorenjsko so bili prejšnji teden v Gradbincu prireditelji gorenjske razprave gradbincov o osnutku sprememb in dopolnitve statuta republike skupnosti pokojninsko-invalidskega zavarovanja. Gre za dve pomembni sprememb: zaslužek od nadurnega dela naj bi se vstreljal v pokojninsko osnovo, nadomestila pa naj bi za invalidnost svojih delavcev obračunavali in izplačevali v organizacijah zdrženega dela.

V zvezi z drugim predlogom je brez posebnih razprav — razen te, da bi novost pomenila novo povečanje režije v zdrženem delu in ponekod tudi občutno večje finančne obveznosti — obveljalo stališče, naj bi skupnost pokojninsko invalidskega zavarovanja še naprej opravljala to delo in zbirala denar s prispevno stopnjo.

Več razprave pa je bilo okrog predloga, naj bi se nadure vstetele v pokojninsko osnovo. Gorenjski gradbinci so predlog sprejeli, vendar le kot polovičarsko rešitev, to je rešitev v sili.

Menili so namreč, da nadure ne bodo rešile slabega socialnega položaja delavcev. Morda v zdravstvu in šolstvu, kjer se najbolj ogrevajo za ta predlog, nikakor pa ne v gradbeništvu. V kranjskem Gradbincu, na primer, so imeli v osmih mesecih letos, ko je glavna sezona že skoraj mimo, zanemarljivih pet odstotkov nadur. Nadure pri njih večinoma opravljajo mlajši delavci, saj starejši, torej tisti, katerim bi se zasluge nadur vstreljal v desetletno pokojninsko osnovo, zelo redki dočakajo starostno upokojitev v gradbeništvu. Je pa res izredno veliko invalidnosti.

Gradbinci tudi upravičeno vprašujejo, ali bi nadura s sprejetjem predloga postala ugodnost ali bi še naprej obveljala kot obveznost v delovnih konicah. Marsikje, kjer si z nadurnim delom že zdaj pojavi možnost za dvig osnov za pokojnino. V Gradbincu so v prvem polletju zaslužili povprečno 34.699 dinarjev, julija 44.000 dinarjev, in avgusta prek 48.000 dinarjev, vendar sta to najbogatejša meseca, ki ju ne kaže posloplavati. V Sloveniji znaša povprečni osebni dohodek gradbincov 35.000 dinarjev.

H. Jelovčan

Golf — rekreacija in donosen posel

Pri nas ne moremo govoriti o golfu kot o množični rekreatiji, saj imamo le eno igrišče (na Bledu) in vsega dvesto igralcev golfa.

Bled — Mnogi so že pred desetletjem menili, da je tenis snobovski šport, igra za bogataše in imeniteže; danes je moč že v zakotni vasi srečati fanta ali dekle, kako hiti z loparjem pod pazuho na bližnje teniško igrišče. Podobno je z golfovom: igra, ki je osvojila svet, postaja čedalje bolj priljubljena tudi pri nas, čeprav za zdaj prav zaradi težkih gospodarskih razmer nimajo možnosti za hitrejši razmah. Gradnja golf igrišča je namreč povezana s precejšnjimi izdatki, zato ni nenevadno, da pri teh naložbah oklevajo tudi v turistično tako razviti središčih, kot so Brioni, Portorož, Lipica, Radenci in še kje.

Golf si pri nas še le utira pot in to je tudi glavni razlog, da se niti približno ne moremo primerjati z državami, ki imajo v tej vrsti športa in rekreatije daljšo tradicijo. Velika Britanija ima, na primer, dva milijona igralcev golfa, Švedska dvesto tisoč, Zvezna republika Nemčija osemdeset tisoč, sedanja Avstrija trideset tisoč — in sedem tudi množičnosti primerno število igrišč. V Jugoslaviji ima za zdaj golf igrišče edino na Bledu; edina klubna blejski in ljubljanski, pa združuje vsega dvesto igralcev. Število je res skromno, vendar ne zato, ker bi bilo igranje golfa tako drago; tudi o kaščnikoli zaprtosti klubov ne moremo govoriti. Z golfovom se lahko ukvarja vsak občan, ki je član enega od klubov, poznava pravila igranja in vedenja na igrišču in obvlada osnovne veščine. Brez znanja na Bledu (in tudi drugod na svetu) ne spustijo nikogar na igrišče, ker bi z napačnimi udarci lahko poškodovali skrbno negovano in občutljivo travno rušo.

Sedemnajstletni Marko Lamberger iz Verbi, zaposlen v Verigi, je na nedavnjem 9. mednarodnem amaterskem prvenstvu Jugoslavije v golfu dokazal, da je med našimi najboljšimi igralci. Redno trenira, vsek dan tri ali štiri ure: v tem času zada žogam prek dvesto udarcev in prehodil blizu devet kilometrov. Letos je nastopil na več rekreativnih tekmovanjih na blejskem igrišču in na domača vseh je bil med najboljšimi, dvakrat se je poskusil tudi v tuji konkurenči, v Avstriji in na Češkoslovaškem.

Zmotno je prepričanje, da je golf le športno-rekreativna zvrst. To je tudi donosen posel. V Španiji — pravi dober poznavalec svetovnih razmer, vodja blejskega igrišča Roman Horvat — so si po zaslugu številnih golf

upravnega odbora blejskega golf kluba. »Voziček s palicami za igranje stane od 100 do 120 tisoč dinarjev, približno toliko kot srednje kakovostna smučarska oprema. Jugoslovanski člani kluba plačajo na leto osem tisočakov članarine in uporabnine, kar jim daje možnost neomejenega igranja od spomladi do jeseni. Za primerjavo: smučarska karta za Krveve stane 1400 dinarjev, za uro igranja na teniškem igrišču na Bledu je treba odšteti 400 dinarjev. Vem, da bi pri nas mnogi radi igrali golf, vendar za tudi nimajo možnosti. Že iz Ljubljane je precej daleč, kaj šele iz drugih krajev. Jaz se običajno pripeljem iz Radovljice kar s kolesom in potem igram, kolikor me je volja — eno uro, dve, tri. Ob tovrstni rekreatiji pozabim na vsakodnevne težave. Osredotočim se le na udarce in kroglico, vendar skošam biti boljši, čim natančnejši...«

OD 1. aprila do 30. oktobra so gostje naše restavracije izključno igralci golfa. Prevladujejo Nemci, Avstriji in Italijani, čedalje več je tudi Dancev in Švedov,« poudra Avgust Trampus, vodja Golf-klub restavracije. »V tem času pri nas ne slišimo drugega kot le pogovore o golfu, o začujenih priložnostih in zgrešenih udarcih, o palicah in igriščih. Tuji igralci golfa veljajo za najboljše blejske goste, saj zapravijo kar precej več kot povprečni tuji turisti.«

Razumljivo je, da v tovrstnem poslu ne gre brez postreškov. Sebastian Brzovič iz Lesc, učenec sedmega razreda osnovne šole Franje Saleškega Finžgarja, se sicer bolj kot za golf navdušuje za alpsko smučanje, pa vendarle si na blejskem golf igrišču zasluži marsikateri dinar. Tujim petičnim gostom potiska po igrišču voziček z raznovrstnimi palicami, skrbi, da so palice vedno čiste, so zadovoljno smehlja. »Gostje so prijazni, vecina med njimi zna brzati igralske strasti tudi v primerih, ko se jim udelec ponesreči,« pravi. »Nekateri pa se ob vsakem ponesrečenem poskusku razjezijo: stresajo jezo nad postreškom ali ihtavo mečejo palice.«

Čeprav je blejsko igrišče še »mlado«, tudi izbirni tuji gostje priznajo, da je med najlepšimi in najbolje urejenimi v Evropi. Lanski februarški vihar je povzročil na njem pravo razdejanje in nakopal vzdrževalcem veliko dodatnega dela. Kako zahtevno in natančno je to opravilo, pove že to, da so letos na 65 hektarjih, kolikor je veliko igrišče, uzruvali prek 2000 korenin in korenin. Ko so jim kraveli pohodile nekaj zelenic, so tudi z viličicami dvigovali poškodovan rušo. Gostitelji z urejenostjo niso nikdar zadovoljni in to je dobro znamenje, dabodo tudi v prihodnosti obdržali sloves, ki so si ga pridobili v prvih letih.

C. Zaplotnik

»Golf je celo cenejši šport kot, denimo, smučanje ali tenis,« ugotavlja Brane Verhunc iz Radovljice, član

Novo balinišče v Hrastjuh

»Rogovileži« so pljunili v roke

Člani balinarskega kluba Rogovila so v nekaj več kot štirih mesecih zgradili med Hrastjem in Prebačevim novo štiristežno balinišče.

Hrastje — Bilo je nekako pred sedmimi leti: možje in fantje iz krajevne skupnosti Voklo, predvsem iz Hrastja in s Prebačevem, so se naveličali posedati in moževati po gostilnah, pa so si rekli: zgradimo brunarico ob Savi. Zavetišče je hitro zraslo in ko je bilo pod streho, so mu nadeli tudi zveneče ime: Vila-Rogovila. Ni preteklo veliko Save, ko so se možje naveličali tudi posedanja v brunarici. Pljunili so v roke, ob njej zgradili enostezno balinišče in pred petimi leti ustavili balinarski klub, ki danes združuje 34 članov in z najboljšo ekipo uspešno nastopa v drugi gorenjski ligi. (Trenutno je na tretjem mestu in ima še možnosti, da se prebije stopničko višje, ki še vodi v prvo gorenjsko ligo.) Rekreativno baliniranje je sčasoma preraslo v povsem resno športno dejavnost, pri kateri je treba upoštevati tudi predpise balinarske zveze. Balinišče ob Rogovili je postal pretešno in cokla hitrejšemu napredku.

»Rogovileži« so se zato letos spomladi odločili za gradnjo novega štiristežnega balinišča, ne ob Rogovili, kjer ni prostora, temveč na mestu, nedaleč od odseka ceste proti KŽK-jevemu sklađu gradbenega materiala, med Hrastjem in Prebačevim. Odkupili so

zemljišče in potem zavihali rokave. Člani kluba in tudi ostali vaščani so opravili 1380 ur udarniškega dela. Najbolj zaslužen, da je bilo balinišče zgrajeno v nekaj več kot štirih mesecih, je bil tehnični vodja kluba, Jože Križaj iz Hrastja, ki je tako kot Stanko Petek s Prebačevem največ delal udarniško. Slavko Perdan s Prebačevega je izdano pomagal z gradbenim strojem, precejšnje breme je prevzel predsednik kluba Peter Vodnik s Prebačevega pa tudi predsednik krajevne skupnosti Voklo Jože Zupan s Prebačevega, ki je vse skupaj spodbujal in usmerjal. Zvezda telesnokulturnih organizacij Kranj je prispevala 200 tisoč dinarjev, krajevna skupnost 100 tisoč, Alpetour 15 tisočakov, domači obrtniki od dva do pet tisoč dinarjev, kmetje doma štiri kubike hlodov, nekaj vaščanov tudi železje, ki jim je ostalo od gradnje hiše.

»Rogovileži« tudi sami priznajo, da se je iz njihove »vile« ob Savi včasih slišalo tudi kaj slabega. Z gradnjo novega balinišča so si pridobili ugled, predvsem pa so dokazali, da so delovni, pridi ljudje, ki znajo prijeti za kramp in lopato ter prispevati iz svojega žepa za skupno korist. Zato ni nenačno, da so jim pri gradnji priskočili

igrisč podaljšali turistično sezono prek celega leta. Prijeljajo začetne tečaje, šole golfa, tekmovanja z bogatimi nagradami ali kako drugače privabljajo upokojence in druge državljane, ki ne vedo, kam bi z denarjem, kako bi preživel prosti čas... Na Bledu je obisk vsako leto za peti večji, samo letos bodo prodali dvanajst tisoč dnevnih kart po ceni 30 nemških mark.

OD 1. aprila do 30. oktobra so gostje naše restavracije izključno igralci golfa. Prevladujejo Nemci, Avstriji in Italijani, čedalje več je tudi Dancev in Švedov,« poudra Avgust Trampus, vodja Golf-klub restavracije. »V tem času pri nas ne slišimo drugega kot le pogovore o golfu, o začujenih priložnostih in zgrešenih udarcih, o palicah in igriščih. Tuji igralci golfa veljajo za najboljše blejske goste, saj zapravijo kar precej več kot povprečni tuji turisti.«

Razumljivo je, da v tovrstnem poslu ne gre brez postreškov. Sebastian Brzovič iz Lesc, učenec sedmega razreda osnovne šole Franje Saleškega Finžgarja, se sicer bolj kot za golf navdušuje za alpsko smučanje, pa vendarle si na blejskem golf igrišču zasluži marsikateri dinar. Tujim petičnim gostom potiska po igrišču voziček z raznovrstnimi palicami, skrbi, da so palice vedno čiste, so zadovoljno smehlja. »Gostje so prijazni, vecina med njimi zna brzati igralske strasti tudi v primerih, ko se jim udelec ponesreči,« pravi. »Nekateri pa se ob vsakem ponesrečenem poskusku razjezijo: stresajo jezo nad postreškom ali ihtavo mečejo palice.«

C. Zaplotnik

Peter Vodnik, predsednik balinarijega kluba Rogovila.

na pomoč tudi krajani, ki niso zahajali v Rogovilo.

V soboto dopoldne so novo balinišče predali namenu. Bilo je slovesno: otvoren trak je prerazil eden najbolj obetavnih domačih balinarjev Jože Zupan mlajši s Prebačevega. Žene »rogoviležev« so poskrbele za pijačo in jedilico. Na stezah so se ves dan merili balinariji iz petnajstih klubov, med njimi tudi gostje iz Varianca. Žene zavetišča so se že pred leti spoprijateljili kolesarji športnega društva Jakob Stuci.

»Ob balinišču bomo že naslednje leto zgradili brunarico s sanitarijami in garderobami in če bo dovolj volje in denarja, tudi večnamensko ploščad za igranje rokometa, košarke, malega nogometa, obojkje in podobr.«, pravi Jože Zupan. »V krajevni skupnosti razmišljamo tudi o ustanovitvi turističnega društva: z nastankom umetnega jezera za zapornicami nove vodne elektrarne v Mačičah se nam namreč ponuja možnost, da rekreativno dejavnost popestrimo še s čolnarjenjem.« C. Zaplotnik

Začelo se je državno hokejsko prvenstvo

Tujci so edina neznanka

Letošnje tekmovanje v prvi zvezni hokejski ligi — začelo se je v torku z derbijem med Partizanom in Crveno zvezdo — bo vsekakor nadvzročno zanimivo. V ligi prvič nastopa deset moštov, poleg lanskih prvoligašev še mariborski Avtoprevoz in sarajevska Bosna. Ekipa, ki se bodo potegovale za naslov državnega prvaka, so se pred začetkom prvenstva tudi izdatno okreplile. Kakovost igralcev, ki so zrasli v domačih klubih, je poznana; edina neznanka so za zdaj tujci, ki bodo letos igrali kar v petih jugoslovanskih klubih — v celjski Cinkarni, novosadski Vojvodini, sarajevski Bosni in v beograjskih klubih Partizanu in Crveni zvezdi. Hokejski strokovnjaki zatrjujejo, da bo letos prvenstvo še bolj izenačeno kot lansko, saj naj bi se v borbo za prvaka poleg večnih tekmecev Jesenic in Kompara Olimpije ter lanskoga prijetnega presenečenja moštva Crvene zvezde letos vmešali še hokejisti beograjskega Partizana. Bomo videli!

Za Jesenice in Kranjsko goro vemo, »Zelezarji« so se za novo sezono, v kateri bodo igrali v prvi zvezni ligi, v tekmovanju za jugoslovanski pokal in v pokalu evropskih prvakov, okreplili z obetavno reprezentančno trojko Kranjske gore, z mladimi napadalci Razingerjem, Tišlerjem in Smolejem, ter s povratniki iz novosadske Vojvodine, s Šuvakom, Tišerjem in Horvatom. Jesenice so jima v zameno za tri mlade napadalce odstavili Češnaka, Laha in Razingerja, moštva in njegovemu trenerju Cirilu Klinarju pa bo sta pomagala v boju za obstanek tudi nekdanja reprezentanta Silvo Poljanšek in Ivo Jan.

Kranjskogorci bodo le težko ponovili lanski uspeh, ko so na nekaj tekmalah zmešali štrene favoriton in na koncu osvojili odlično četrto mesto. Mlada napadalna trojka je, kot smo že omenili, napredovala v Jesenice. Noč in Mežnarec sta odšla v Maribor k Avtoprevozu in Alagić k sarajevski Bosni. Jesenice so jima v zameno za tri mlade napadalce odstavili Češnaka, Laha in Razingerja, moštva in njegovemu trenerju Cirilu Klinarju pa bo sta pomagala v boju za obstanek tudi nekdanja reprezentanta Silvo Poljanšek in Ivo Jan.

V moštvu ljubljanskega Kompara Olimpije je prišlo do številnih sprememb. Trije igralci so se vrnili iz JLA, Kovač in Sekelj iz Crvene zvezde in Gorazd Hiti iz Italije. Klub je zapustilo šest igralcev: brata Lomovšek in Vidmar so okreplili Partizana, Prusnik in Beribak Crveno zvezdo in Berlin. Njihov cilj: uvrstitev v finale.

Pri beograjski Crveni zvezdi so za Seklja, Kovača, Piperskega in za tri Američane našli ustreerne zamenjave, poleg reprezentančnega vratarja Daretta Prusnika in Igorja Beribaka iz Kompara Olimpije še tri 21-letne Kanadce. Menijo, da bodo tudi letos igrali pomembno vlogo na našem prvenstvu; napovedujejo celo naskok na sam vrh.

Najbolj se je za novo prvenstvo okreplil beograjski Partizan. V svoji vrstah ima šest reprezentantov (brata Lomovšek, Kavec, Vidmar, T. Lepša in Piberski) ter dva odlična hokejista s Češkoslovaške. V beograjskem taboru ne skrivajo želja, da bi osvojili prvo mesto.

Vojvodina se je okreplila z dvema Kanadčanoma, razen tega pričakuje še enega igralca z Češkoslovaške. Hokejisti celjske Cinkarne trenirajo drugi trener poljske državne reprezentance Zenon Hajduga, ki je v Celje pripravljal tudi tri igralce z Poljske, med katerimi je najbolj poznan Josef Chrástek, udeleženec olimpijskih iger v Lake Placidu. Mariborski Avtoprevoz bo poskušal pod vodstvom trenerja v igralcu Albina Felca in še s pomočjo nekaterih gorenjskih hokejistov (Mežnarec, Noč, Iskra, S. Košir) osvojiti osmo mesto. Bosna se je sicer okreplila tudi s tremi kahadskimi igralci, vendar ima v boju za obstanek med vsemi najslabše možnosti. Zagreb »medvedi« so ostali brez okrepitev iz tujine: pogovori s hokejisti s Češkoslovaške so se izjavili, medtem ko za nakup igralcev v Ameriki nimajo denarja. Čeprav se je iz JLA vrnil kar osem igralcev, bo letos Medveščaku vsekakor doslej najtežje.

(cz)

Smučarski skoki

Uspeh mladih skakalcev iz Kranja v ZRN

Kranj — Pionirji smučarskega skakalnega kluba Iskre Delte-Triglav so nastopili na letosnjem zadnjem mednarodnem tekmovalju v Reit im Winklu v ZRN: Med več kot 100 mladimi skakalci iz Avstrije, ZRN in Jugoslavije so dosegli nekaj odličnih uvrstitev. V konkurenči mlajših pionirjev do 11 let so Kranjčani zasedli naslednja mesta: 2. Urban Simčič, 3. Gregor Martinjak, 6. David Mesec, 7. Sandi Prestor; mlajši pionirji do 13 let: 2. Bogdan Špenko; starejši pionirji: 4. Marjan Jagodic, 9. Matjaž Stele.

J. Javornik

Turnir generacij v rokometu

Križje — V sredo, 25. septembra, se bo ob 16. uri na igrišču v Križah začel tradicionalni

Nočna akcija: varovanje družbenega premoženja

Odklenjene tovarne, odprta gradbišča

Tam, kjer še nimajo načrtov varnosti, odgovorni prav tako mirno spijo kot v drugih delovnih organizacijah, kjer znajo vzorno poskrbeti za varnost — Ponekje se lahko obiskovalec sprehodi med stroji, po stanovanjih v gradnji, ne da bi ga kdo opazil — Nekateri ne ločijo čekovne karte od službene izkaznice — Še dobro, da morajo tudi nepošteni spati, sicer bi morali ob toliko nastavljenih vabah garati vse noči

To kar se je zgodilo pred tednom in več, je bilo še v obdobju obilja mesa. Nekaj po 14. uri je miličnik v Bohinju ustavil voznika, ki je očitno kazal, da ne bo varno pripeljal do doma. Pustimo ob strani, ki se je mogel v slabe pol ure po zaključku dela takoj napiti, da je »padel« v oči miličniku; zanimivejša od zelenega balončka je bila vsebina v prtljažniku avtomobila. Rutinski pregled je namreč pokazal, da je možakar, delavec v eni od mesarskih delavnic v zgornjem kotu Gorenjske, pobasal v avto več kilogramov svežega mesa, klobas in droboveine. Nekaj ga je bilo zavito v belo delovno haljo celo pri motorju avtomobila. Tak odnos do družbenne lastnine — možakar ni imel nobenega računa in tudi ni znal razložiti, zakaj skriva meso v motorju — bo najbrž dobil svoj zaključek na pristojnem mestu.

Toda kaj se dogaja ponoči, ko pošteni spijo, nepoštene pa srbe roke in ne izbirajo, ali je lastnina privatna ali družbena? Ali morda ne stavljamo nepoštenim na pol odprtih vrat, ključev v ključavnica, ali varnostniki vedo, da varujejo miliarde vredno družbeno premoženje, ga znajo braniti pred nepovabljenimi, pred ognjem in drugimi nevarnostmi?

Nočna akcija, ki naj bi odgovorila, kako varujemo družbeno premoženje, se je minuli četrtek začela v Bohinju. Če so gradbina podjetja v tistem koncu še pred leti varnost razumela po svoje, jo zdaj že kar dobro. Skladišča so bila zaklenjena, ponekod so naredili ograje. Kakšno opiko bi se seveda ravno tako dalo naložiti. Na dvorišču Gradbenega podjetja Bohinj v Bohinjski Bistrici so avtomobili zaklenjeni, razen enega. Rumen kombi s številko KR 872-90 ima ena vrata od petih odprtih. Blok z žigosanimi Petrolovimi naročilnicami za gorivo je še cel in neuporabljen. O zlorabah takšnih naročilnic je bilo tudi v časopisih dosti pisane, zato bi takle blok naročilnic lahko še komu »prišel prav«.

V hotelu Pod Voglom vodja nočne akcije delavec UNZ Kranj, preskusni receptorko in zahteva ključ 106, kot bi bil gost hotela. »Ampak v tej sobi so sami otroci, kaj pa hočete od njih?« se ne da receptorka. Pohvalno, ni kaj. Vse drugače, kot je bilo pred leti v enem od blejskih hotelov, ko je nočni receptor gladko padel na takšen preskus. V Bohinju imajo še zadnji dve ali tri sezone pozimi tudi nočne receptorce v vseh hotelih, medtem ko so bili prej manjši hoteli odprti, smuči brez shrambe.

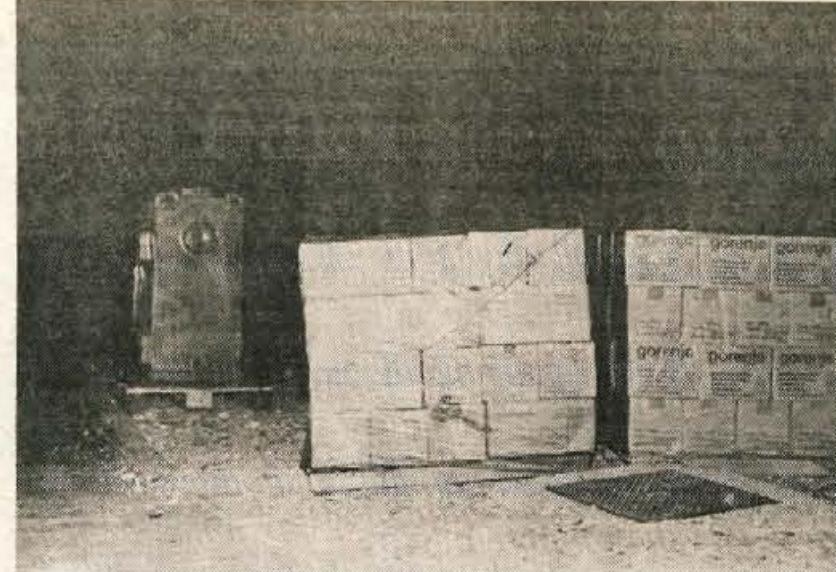
Kam pa kam?

Clovek ne bi verjel, toda v nekaterih obrazec se je ponocí prav lahko sprehoditi, si ogledati stroje od bližu, prešteti pisarne. Varnostnik, starejši možakar, niti ne vpraša: kdo pa ste, kaj pa iščete tukaj. Ne pospremi obiskovalca ven, le ugo-

tavlja, da bo res treba, zdaj ko je že 23. ura proč, malo pozakleniti. Raje ne zapisimo, kje je to. Morda bi kakemu z nepoštenimi nameni prišlo na misel, da bi takšno več kot slabučanje družbenega premoženja izkoristil. Pred leti so prav v tej organizaciji imeli takšno izkušnjo, a ni videti, da bi se kaj posebno spremenilo. Od UNZ bodo dobili še en dopis, kdo ve kateri po vrsti, in morda tokrat le uredili stvar.

Samopostrežba

Nekako tako bi vsak razumel po nudbo keramičnih ploščic, ki dobesedno na cesti ob skladišču SGP Tržič v Pristavi vabijo nepoštene prste. Le naložiti bi bilo treba te ploščice, ki jih Elektrotehna, pro-

KERAMIČNE PLOŠČICE POD MILIM NEBOM — Takole so »shranje-ne« ploščice malo pred Pristavo. Dobesedno ponujajo se, mar ne?

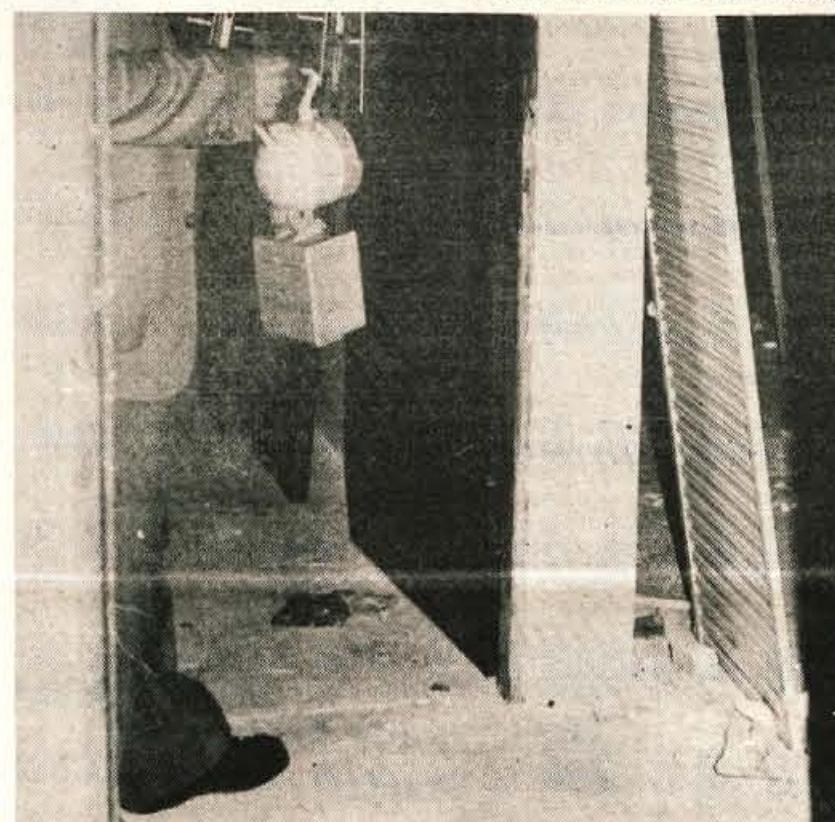
pritrdili med podboje itd. Nič lažje, kot odnesti.

Na vzhodnem delu gradbišča je Gradisovo delovišče. »Kdo pa ste, kaj iščete tukaj?« je takoj na vratih barake, ki naj bi bila čuvajnica, Rade Pavlovič. Čuvajnica nima telefona, le kako bi sporočil, če bi kje kaj zagorelo? Čuvaj nima niti delovne obleke, niti izkaznice, potrdila, da je usposobljen za opravljanje takega dela. Nima niti baterije, da bi lahko varno obhodil svoj okoliš, ne da bi tvegal padec v gradbeni jašek. »Vsak misli, da sem slučajno

sebno skozi menjalnice pretakalo reke denarja, pozabljal na varnost. Iz odprtih blagajn so štrleli kupi bankovcev, uslužbenec pa je bil sam z varljivim občutkom, da se ne more nič zgoditi.

Prav to, da se nič ne more zgoditi, je iluzija, ki se je še marsikje drže. V delovnih organizacijah bi morali imeti načrte varovanje, pa ga, žal, vsaj v polovici še nimajo. Nekaterih tudi praksa ne izuči. Čeprav je v eni od loških delovnih organizacij ponocí gorelo, tri leta kasneje še vedno niso imeli organizirane nočne čuvajske službe. Clovek se sprašuje, kako morejo odgovorni v delovnih organizacijah mirno spati, ne da bi imeli — vsaj ponekod — vsaj minimalno organizirano varovanje družbenega premoženja. Nenavadno pa je to, da lahko v eni delovni organizaciji v enem tozdu odlično, v drugem, na drugem mestu, pa zelo slabo urejajo te zadeve. Na Gorenjskem v zadnjem času res ni bilo kakega večjega požara, ki bi naredil veliko škode, pa tudi pol tovarne še ni nikjer nihče odnesel — toda to je tolažba le za nerazvito in neprebujeno zavest o lastni varnosti. Zares škoda, če bi jo ravno nepredvideni dogodki morali zbuditi.

L. M.

ODPRTA STANOVANJA — Bloki so odprti, radiatorji, vratna krila in še kaj drugega bi lahko marsikdo odnesel. Samo en čuvaj pač ne more vide ti vsakega vhoda na ogromnem gradbišču na Planini.

dajalna št. 18 Tržič, hrani na tako nenavadnem način. Ce ne bi bile tako lepo zapakirane, bi še kdo pomislil, da gre za odpadek. Pa ne, ploščice Gorenje in Orahovac so primerne za prodajo. Očitno gre za stare napake, saj menda ni bilo prvič, da so si v Elektrotehni privoščili takšno skladiščenje.

Na nekakšno samopostrežbo — seveda za nepoštene — spominjajo tudi nekatera gradbišča. Na Planini v Kranju je, na primer, le polovica obsežnega gradbišča Gradbinc osvetljenega, druga, severna polovica, je v temi. Za nameček so vrata na severni strani ograje odprta na stezaj. V stanovanjih, ki jih že dokončujejo, pa so še nepritrjeni radiatorji, vrata, ki jih bodo šele

tukaj, »pove ne brez gremkobe, »ko odganjam ponoči slučajne obiskovalce gradbišč, popoldne pa podim otroke, ki se hočejo tu igrati.«

Vtis naredi tudi čekovna karta

Če bi njegov primer primerjali z zahtevami iz pravilnika o varovanju družbenega premoženja, bi ugotovili kaj žalostno stanje. Podobne pomanjkljivosti bi našli še v marsikateri delovni organizaciji, ki sama organizira varnostno službo. Inšpektorji UNZ ugotavljajo nameček, da tam, kjer opravlja ta dela Varnost, v glavnem ni pomanjkljivosti. Zato pa si druge tolmačijo varovanje svojega premoženja kar preveč po domače. V eni od večjih delovnih organizacij na Gorenjskem njihov varnostnik ni vedel, kaj storiti ob morebitnem požaru, ni vedel, kaj vse odklepajo ključi, ki jih je imel, ni imel preskusa znanja, kako rokovati z orožjem, ki ga je nosil za pasom. V delovni organizaciji so »salomonko« rešili ta problem, na katerega so jih neprestano opozarjali iz UNZ: varnostniku so orožje vzeli in ga zaklenili v blagajno. V eni od kranjskih delovnih organizacij, ki ima prav tam svojo varnostno službo, se je inšpektor v civilu, potem ko se je legitimiral kar s svojo čekovno kartou, že lahko igral z varnostnikovo pištoljem. Kaj takega se, na primer v Tekstilindusu, ne bi moglo zgoditi. Ko je inšpektor namenoma pokazal svojo čekovno kartou Ljubljanske banke namesto služljene izkaznice, je varnostnik že vrtel 92 na telefonu. Šele prava izkaznica in miličnik v uniformi sta ga končno prepričala, da gre le za preventivno akcijo.

Tako resni kot v Tekstilindusu pa niso povsod. Marsikje so v letnem turistični sezoni, ko so se po-

NESREČE

SMRTNA NEZGODA S TRAKTORJEM

Dražgoše — V četrtek, 19. septembra, ob 19.30 se je na gozdni poti od Jelovice proti Dražgošam pripetila huda nesreča. Jože Jelenc (roj. 1930) iz Dražgoše je proti domu peljal traktor s prikolico, na kateri je sedela njegova žena Marija. Ko je peljal po strmem klancu navzdol, je v ovinku traktor zaneslo v levo in čez rob ceste po strmem bregu navzdol. Pri tem se je prikolica odtrgala, tako da je Marija Jelenc padla z njé, udarila ob skalo in se pri tem tako hudo ranila, da je umrla na kraju nezgode. Jože Jelenc je prav tako padel s traktorja in se hudo ranil.

AVTO ZANESLO V LEVO

Radovljica — V petek, 20. septembra, se je ob 17. uri pripetila prometna nezgoda na magistralski cesti v bližini Radovljice. Voznik osebnega avtomobila Anton Jaklič (roj. 1943) iz Brezovice je peljal proti Jesenicam. Ko je prevozil oster desni ovinek, je iz neznanega vzroka zapeljal na nasproti vozni pas, po katerem je prav tedaj pripeljal pravilno po desni voznik osebnega avtomobila Marko Prezelj (roj. 1921) iz Kranja. Voznik Prezelj je močno zaviral, vendor trčenja ni mogel preprečiti. V nesreči je bil voznik Jaklič huje ranjen. Škode na avtomobilih je za 3,5 milijona din.

MOTORIST ZLOMIL NOGO

Ziri — Na regionalni cesti Žiri-Rovte se je v petek, 20. septembra, ob 15.30 pripetila prometna nezgoda. Voznik neregistrirane motornega kolesa Franc Menagotti (roj. 1964) iz Logatca je v blagem ovinku prehitel osebni avtomobil, tedaj pa je pripeljal iz nasprotni smeri voznik osebnega avtomobila Jernej Kristan (roj. 1955), ki se je sicer umikal v desno, a nesreča ni mogel preprečiti. Menagotti si je v trčenju zlomil nogo.

OTROK PRITEKEL NA CESTO

Škofja Loka — V soboto, 21. septembra, ob 19.30 se je na regionalni cesti Gorenja vas — Škofja Loka v naselju Gaberšk pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Rudolf Pelipenko (roj. 1937) iz Zminca je peljal proti Škofji Loki, ko mu je nenadoma pritekel pred motor otrok Matej Božnar, star pol drugo leto. V trčenju je bil Matej huje ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico. Voznik po nesreči ni ustavljal in je odpeljal naprej.

L. M.

Usposabljanje kranjskih potapljačev

Kranj — Društvo za podvodne dejavnosti iz Kranja, v katerem je približno 25 dejavnih potapljačev, ima tudi sedemčlansko potapljaško ekipo za reševanje iz vode. Zaradi njenih stalnih pripravljenosti za te naloge je nujno redno usposabljanje potapljačev-reševalcev.

Letošnje usposabljanje zanje je društvo pripravilo v sodelovanju s službama za civilno zaščito iz Kranja in Škofje Loke, kjer so potapljači vključeni v delo združenih enot CZ. Tako se je sedmim potapljačem iz Kranja in dvema iz Škofje Loke pridružil še načelnik oddelka za civilno zaščito pri kranjskem sekretariatu za ljudsko obrambo, ki je od konca avgusta do 9. septembra spremljal urjenje reševalne ekipe na otoku Murter.

»Gre za nadaljevanje usposabljanja, ki je pomembno tudi za civilno zaščito, sta po vrnitvi z Murterja povedala kranjska potapljač Janez Brilly in Vojko Artač ter dodala: »Želani smo imeli potapljači tečaj o reševanju v republiškem centru za obrambno usposabljanje v Poljčah, kjer je bil poudarek na teoriji. Ker je pomembna uigranost reševalne ekipe tudi v praktičnem delu, je neponrečljivo urjenje v vodi. Težišče letošnjega usposabljanja je bilo potapljanje prek 30 metrov globoko, za kar v bližini nimamo možnosti.«

Usposabljanje na morju so starejši in samostojni potapljači torej izkoristili za izpolnitve zahtev, brez katerih ne morejo ohraniti pridobljene potapljaške kategorije. Obenem so uresničili vrsto nalog, s katerimi se urijo za potapljaško reševanje. Dvigali so, na primer, potopljeni sidro, vadili so se v podvodnem mini-ranju ter se poizkusili v orientaciji med nočnim potapljanjem. Seznanili so se tudi z življem v morju in obalami ter načinu preživljavanja v naravi.

Starejši potapljači iz kranjskega društva spremljajo od sredine septembra naprej urjenje mlajših potapljačev, ki se morajo potopiti vsaj petnajstkrat v sezoni za ohranitev svoje kategorije. Potapljanje organizirajo dvakrat tedensko v Blejskem jezeru.

S. Saje

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Z BRCAMI ZAHTEVALA CIGARETE

Ko je J. Š. oni dan na Zgoški ravni zgodaj zjutraj nabral gobe, sta ga napadla dva moška, ki pa od njega nista hotela gob, temveč cigarete. Podrla sta nič hudega slutečega gobarja na tla in ga še občrvala, tako da je moral iskat zdravniško pomoč. Napadenemu so pokrpal obraz, suruveža pa se bosta morala zagovarjati zaradi napada.

DD — DIVJI DISKO

Clovek se sprašuje, ali v škofješkem disku ob kopalnišču na Sori res vrtijo najbolj divjo muziko na svetu — ali pa ne vedo, da obstajajo tudi manj šokljive brezalkoholne pijače? Zadnji so bili obiskovalci tega diska tako divji, da so se, potem ko so se vrčali skozi Puščal, lotili mostu čez Soro. Odtrgali so nekaj desk in bili pri tem tako glasni, kot bi most gradili, ne pa da so ga podigli.

**zavaruje
triglav**

DOBRODOŠLICA Z ODPRTIMI VRATI — Neosvetljeni del gradbišča je odprt na regionalno cesto tudi ponoči.

Slike: L. M.

Graditelji se letos ne morejo pritoževati

Za to sta vsaj dva razloga: ugodno vreme — že več let ni bilo tako lepega poletja — in dokaj dobra založnost trgovin z gradbenim materialom.

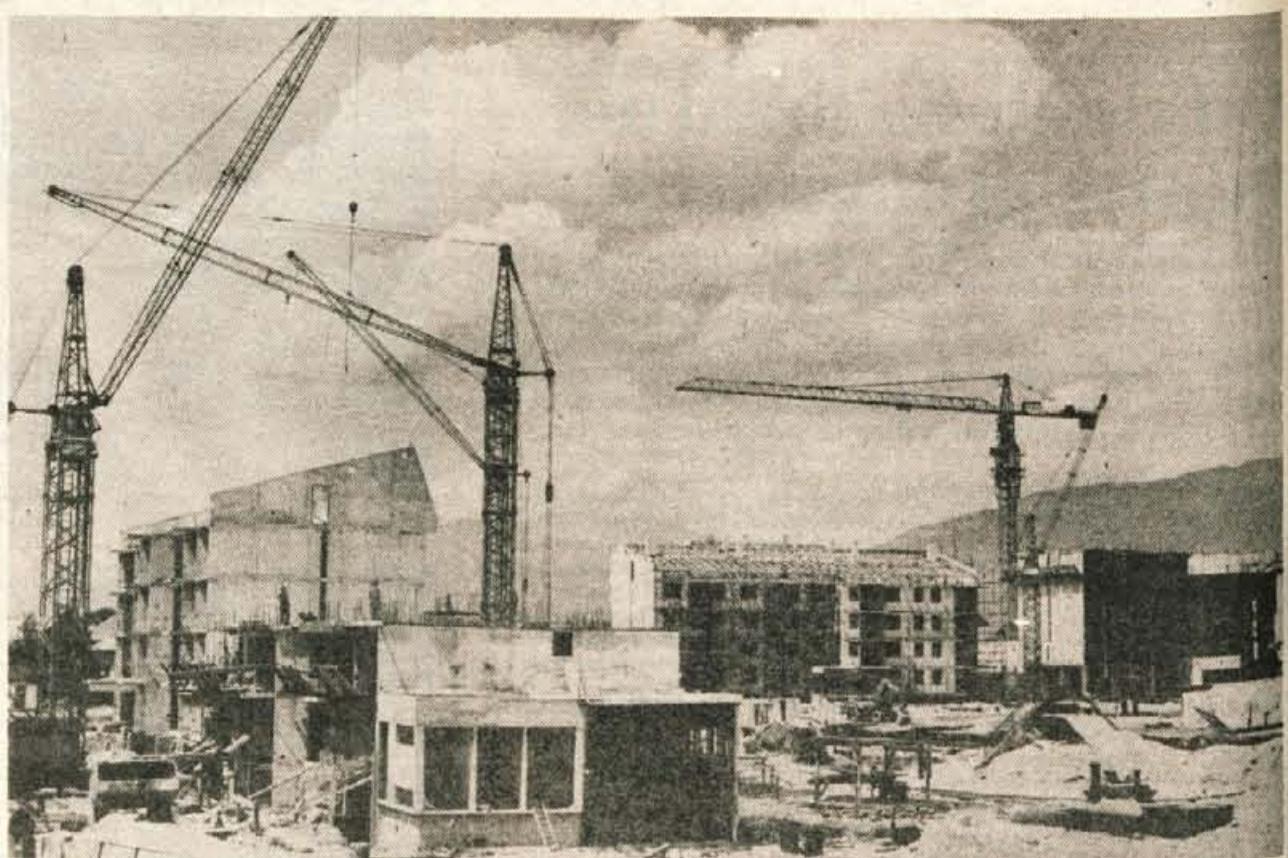
«Več kot trideset let sem zaposlen v trgovini z gradbenimi materiali, pa se v tem obdobju še ni primerilo, kot se je letos, da bi prek vsega leta imeli na zalogi (razen nekaterih dñi) cement in polcolske pocinkane cevi,» pravi Štefan Mrak, vodja oddelka v Merkurjevi trgovini gradbenega materiala Dom in Naklju.

S tem je povedano vse: kupna moč prebivalstva je upadla. Hiše ne rastejo kot gobe po dežju, tovarne se redkeje odločajo za gradnjo tovarniških obratov, zastala je tudi družbena stanovanjska gradnja. Povpraševanje je manjše, gradbenega materiala je naenkrat v naših trgovinah dovolj. Ne trdim, da so graditelji lahko nabavili v eni trgovini vse, od žeblijev do cementa in strešnika, toda če so pokukali še k sosedu ali morebiti v trgovino z gradbenim materialom v sosednjem kraju, so lahko rešili problem. Tudi letos je bilo treba čakati za strešnik rdeče barve domača dva meseca, toda razmere so se v primerjavi s tistimi iz-

pred nekaj leti le izboljšale v korist kupca in se približale normalni trgovini. Spomnimo se, da so graditelji še pred nekaj leti čakali na cement v vrsti od zgodnjih junijih ali še celo od prejšnjega dne, iskali veze in poznanstva pri zaposlenih trgovcih in vodilnih delavcih, se vpisovali na dolge (in nepoštene) čakalne liste. Obrtniki in šumarji so imeli polne roke dela, težko jih je bilo dobiti, zdaj se nekateri (predvsem slabši) že kar sami ponujajo, dajejo oglase v časopis in podobno.

Graditi je zdaj resda lažje kot pred leti, če odmislimo osrednji problem, ki tare graditelje: kako privarčevati (ali zbrati) kar zajeten kup denarja, potrebnega za gradnjo hiše, ker osebni dohodki ne sledijo podražitvam gradbenega materiala.

Kot smo že omenili, gre vreme letos graditeljem na roko, saj je po izdatnem spomladanskem deževju nastopilo daljše in še zdaj trajajoče obdobje lepega vremena. Dobro so založene

tudi trgovine z gradbenimi materiali, tako da je skrb, kako bi dokončali gradnjo (če le ni problem denar), skorajda odveč.

V leški Murki so nam povedali, da si ne prizadevajo, da bi imeli ves gradbeni material na zalogi, ker le-te v času visokih obresti kar precej bremenijo dohodek. Strešnik imajo na zalogi le toliko, da zadovoljijo kupce, ki vzamejo po sto kosov. Za večje količine sprejemajo naročila, ki jih potem posredujejo v Novo mesto. Rok dobave je zelo različen, odvisen od tega, katero barvo želi kupec, vendar je le redko daljši od poldrugega meseca. Na zalogi imajo apno, trboveljski in anhovski cement znamke 350, običajno so imeli dovolj tudi znamke 450, po kateri kupci raje posegajo. Zidak dobivajo iz kranjske Opekarnice, za večje količine je treba počakati največ do enega meseca. Od stavbnega pohištva imajo okna in vrata Jelovica; primeri se, da kakšne dimenzije ni in je treba počakati teden ali dva. V ponudbi leške

Murke zdaj manjkajo nekateri deli za napeljavo vode po stavbi, daljše police iz marmorja, večkrat zmanjka tudi dimniške opeke, medtem ko tlakovci iz Ljubečne zelo hitro poide. «Pred leti smo marca ali aprila že nehalli sprejeti naročila za zidak in strešnik, zdaj naročamo sproti, ker ni posebnih težav pri dobavi,» je povedala Bojana Bec.

Ceprav se je prodaja gradbenega materiala zmanjšala, so za trgovino navsezadnje nastopili boljši časi, saj je precej lažje prodajati, če je blago na zalogi oziroma ga je možno v kratkem času dobaviti, so povedali v Merkurjevi prodajalni Dom in Naklju. Še celo cement, ki je vrsto let predstavljal osrednji problem za graditelje, so imeli vseskozi na zalogi, občasno jim je primanjkovalo le kombi plošč.

Podobno je tudi v tržiskem Mercatorju. «Apno imamo, cement tudi, zidak zagotovimo v enem tednu, med strešniki pogrešamo le tistega s posipom, še najteže je zidak za tervol,» je povedal Rado Škrjanc.

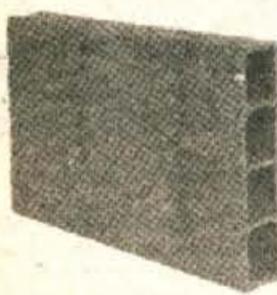
«Cement dobimo dvakrat do štirihkrat tedensko in zato se tudi primeri, da ga kakšen dan ali popoldne zmanjka,» pravi Rafko Rupar, vodja izmene v Merkurjevi Gradbinki. «Za navadni strešnik je rok dobave en mesec, za barvnega še nekoliko daljši. Apno nabavljamo po potrebi in ga je zato vedno dovolj, pestra je tudi izbira betonskega železa in armaturnih mrež, za dvojne dimnike schiedel je treba počakati tri ali štiri dni, manjkajo pa nam nekatere dimenzije novoterm in tervol.»

«Cementna nimamo: anhovskega znamke 350 bi lahko dobili, vendar imajo kupci raje znamko 450. Pri strešniku, ki nam ga dobavlja novomeška tovarna, so težave s krajniki, slaba je izbira tervol, medtem ko je ostali gradbeni material na zalogi ali ga dobavimo v nekaj tednih,» je povedal prodajalec Ciril Zakotnik iz Merkurjeve prodajalne Plevna v Škofji Loki.

C. Zaplotnik

Porolit 6

velikost
390 x 60 x 245
teža za kom
3,5 kg
poraba na 1 m²
10 kom
število na paleti
264 kom

POROLIT OPEKA

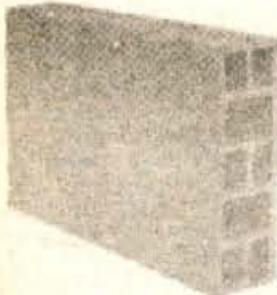
Ljubečna Celje vam iz svojega širokega proizvodnega programa opečnih izdelkov priporoča uporabo porolitov za predelne stene in oblaganje. Porolite izdelujemo v različnih debelinah od 6 do 12 mm.

Poroliti 6 so namenjeni predvsem za oblaganje sten v kletnih prostorih, kjer je zunanji zid iz betonskih zidakov. Z oblaganjem zidov z notranje strani preprečite nastajanje kondensa.

Porolite ostalih dimenzijs uporabljamo predvsem za zidanje predelnih sten.

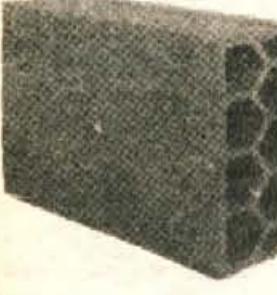
Razen standardnih dimenzijs porolitov 390 x 245 vam nudimo tudi obložne plošče dimenzijs 400 x 330, ki so skonstruirane tako, da so prilagojene za oblaganje vseh vrst zidov na zunanji in notranji strani. Zelo uspešno lahko te plošče uporabite pri zunanji izolaciji sten v kombinaciji s tervolom. Debeline teh plošč so 6, 7, 5 in 11 cm.

Porolit 8

velikost
390 x 80 x 245
teža za kom
5 kg
poraba za 1 m²
10 kom
število na paleti
205 kom

Porolit 12

velikost
390 x 120 x 245
teža za kom
8 kg
poraba za 1 m²
10 kom
število na paleti
141 kom

KOGP — TOZD OPEKARNA KRANJ, PŠEVSKA 18 Stražišče

GRADITELJI!

Nudimo vam najugodnejši nakup opečnih izdelkov. Posebno ugodnost pri nakupih do 30. septembra 1985 zaradi brezplačnega prevoza do 20 km, od 20 do 100 km pa 50 % popusta.

Nudimo vam tudi ostali gradbeni material za gradnjo do III. faze — po najugodnejših cenah. Trgovina posluje tudi ob sobotah od 7 do 12 ure. Dobava takoj — možnost uporabe avtovigala.

Informacije in prodaja v Stražišču,
Pševska 18, tel.: 21-140, 21-195

metalka

**prodajalna
kamnik**

Ugodna prodaja
keramičnih ploščic

KERUB — VS kvalitete. velikosti 20 x 20 cm

- ploščice so primerne za oblaganje fasad, balkonov, teras
- odporne so proti temperaturi
- cena za 1 kv. meter
972.40 din

Prodajalna je odprta vsak dan
od 7 do 19 ure, ob sobotah
od 7 do 13 ure

ZA VAŠ DOM

LJUBEČNA CELJE, Industrija
keramičnih, kislinooodpornih in
opečnih izdelkov, tel. 063/33-421,
31-865

ino - inovak okna z izolacijskim steklom

ko - kombivak nestekljena okna

roletna omarica z roleto

— mere so modularne

RV-8/9 80/30/28	RV-10/9 100/30/28	RV-12/9 120/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-14/9 140/30/28	RV-18/9 180/30/28	RV-8/12 80/30/28	RV-10/12 100/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-12/12 120/30/28	RV-14/12 140/30/28	RV-14/12 140/30/28	
INO 8/6 KO 6/6	INO 8/9 KO 8/9	INO 10/9 KO 10/9	INO 12/9 KO 12/9		INO 14/9-D KO 14/9			INO 8/12 KO 8/12	INO 10/12 KO 10/12	INO 12/12 KO 12/12	INO 12/12-D KO 14/12	INO 14/12 KO 14/12
60/60	80/90	100/90	120/90	140/90	140/90	180/90	80/120	100/120	120/120	120/120	140/120	140/120
INO 8/6 KO 6/6	INO 8/9 KO 8/9	INO 10/9 KO 10/9	INO 12/9 KO 12/9	INO 14/9-D KO 14/9		KO 18/9	INO 8/12 KO 8/12	INO 10/12 KO 10/12	INO 12/12 KO 12/12		INO 14/12 KO 14/12	INO 14/12-D KO 14/12

RV-18/12 180/30/28	RV-8/14 80/30/28	RV-10/14 100/30/28	RV-12/14 120/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-14/14 140/30/28	RV-18/14 180/30/28	RV-21/14 210/30/28	RV-10/18 100/30/28	RV-12/18 120/30/28	RV-8/22 80/30/28	
INO 18/12 KO 18/12	INO 8/14 KO 8/14	INO 10/14 KO 10/14	INO 12/14 KO 12/14	INO 12/14-D KO 12/14	INO 14/14 KO 14/14	INO 14/14-D KO 14/14	INO 18/14 KO 18/14	INO 21/14 KO 18/14	INO 10/18 KO 18/14	INO 12/18 KO 18/14	INO 8/21 KO 18/14
180/120	80/140	100/140	120/140	120/140	140/140	140/140	180/140	210/140	100/180	120/180	80/210
INO 18/12 KO 18/12	INO 8/14 KO 8/14	INO 10/14 KO 10/14	INO 12/14 KO 12/14	INO 12/14-D KO 12/14	INO 14/14 KO 14/14	INO 14/14-D KO 14/14	INO 18/14 KO 18/14	INO 21/14 KO 18/14	INO 10/18 KO 18/14	INO 12/18 KO 18/14	INO 8/21 KO 18/14

INO = INOVAK OKNA - TERMOIZOLACIJSKA ZASTEKLITEV
KO = KOMBIVAK OKNA - NESTEKLJENA OKNA

način odpiranja oken in vrat

RV-14/22 140/30/28	RV-8/22 80/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28	RV-14/18 140/30/28	RV-10/22 100/30/28	RV-14/22 140/30/28
INO 14/21-D KO 8/22	INO 8/22 INO 10/22	INO 10/22 INO 14/22-D	INO 14/22-D INO 14/22-F	INO 14/18-F INO 10/22-F	INO 10/22-F INO 14/22-F	
140/210	80/220	100/220	140/220	140/180	100/220	140/220
INO 14/21-D KO 8/22						

sobna vrata

P 1-7 P 1-8 P 1-9	P 2-7 P 2-8 P 2-9	P 3-7 P 3-8 P 3-9	Vratna krila: — ultraleš — furnirana — furnirana lakirana
			Podboji:
			masivni suhomontažni slepni
			M 10-7 SN 12-7 N 12-7
			M 10-8 SN 12-8 N 12-8
			M 10-9 SN 12-9 N 12-9
			M 15-7 SN 16-7 N 16-7
			M 15-8 SN 16-8 N 16-8
			M 15-9 SN 16-9 N 16-9
			M 22-9 SN 22-9 N 22-9
			M 28-9 SN 28-9 N 28-9
			modularna mera proizvodna mera mizarška-stolarska svetla mera
			7 M 70/205 61/198,5
			8 M 80/205 71/198,5
			9 M 90/205 81/198,5

vhodna, garažna vrata in stranski elementi

enokrilna vrata dim.: 107/209

OE-18 MV	OE-12 MV	OE-10 MV	VE-0	VE-1	VE-2

dvakrilna vrata dim.: 130/209

VE-3	VE-110	OE-28 MV	VE-212	OE-20 MV

garažna vrata dim.: 238/209

VE-23	VEG-4	— mere so modularne

mere so modularne

LVS-2 dim.: 107/40	LVS-3 dim.: 147/40

LVS-1 LVS-1/P LVS-4 dim.: 130/40 dim.: 40/209

100/220	140/220	— mere so modularne

JUG nesteklena vezana okna s polknji

pridružujemo si pravico do konstrukcijskih sprememb, ki ne vplivajo na funkcionalnost

inles
industrija
stavbnega
pohištva
61310 ribnica
partizanska 3
telefon (061) 861-411
telegram: inles ribnica
telex: 31262 yu inles

Razmišljate o
novogradnji?
Morda že gradite?
Bi radi obnovili svojo
hišo?
Mi vam bomo pomagali
z našimi izdelki:

inovak okna
kombivak okna
vezana okna s polknji
gibljiva polknja
sobna vrata
vhodna vrata
garažna vrata

Bi radi prihranili denar
in izvedeli kaj novega?
Kličite po
tel. 061/861-212
prodajno skladisče
RIBNICA

MERKUR Kranj

GRADITELJI!

- cement in apno,
- betonsko železo in armaturne mreže,
- opečne izdelke,
- izolacijske materiale,
- odtočne in kanalizacijske cevi,
- Schiedel dimnike,
- betonske mešalce, samokolnice in gradbeno orodje

DOBITE V SPECIALIZIRANIH PRODAJALNAH GRADBENEGA MATERIALA

● GRADBINKA Kranj, Žanova 3, tel. 27-594

● DOM NAKLO, tel. 47-394

● UNIVERSAL JESENICE, Sp. Plavž 3, tel. 81-484

Cement, apno, betonsko železo in drugi najosnovnejši gradbeni materiali dobite v prodajalnah:

- Kašman Škofja Loka
- Plevna Škofja Loka
- Železnina Gorenja vas
- Železnina Radovljica
- Železnina Bled
- Kovina Lesce

lesnina - les

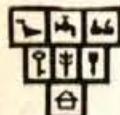
Kranj-Primskovo

- široka izbira gradbenih materialov
- ugodna cena stavbnega pohištva GLIN-Nazarje do konca meseca septembra

Informacije tel. 26-076

Odpri: ponedeljek, sreda, petek od

7. do 17. ure,
torek, četrtek od 7. do 14. ure,
sobota od 7. do 12. ure.

SERVISNO PODJETJE Kranj

Tavčarjeva 45

Delovne enote:

- mizarska — ključavniciarska — slikopleskarska
- gradbena — krovsko-kleparska — električarska
- vodoinstalaterska in centralno ogrevanje

GRADITELJI, VSEGA TUDI NE MORETE NAREDITI SAMI!

Na voljo smo vam s strokovnimi gradbenimi, fasaderskimi, tesarskimi, krovsko-kleparskimi, inštalaterskimi, pleskarskimi, tlakovskimi, mizarskimi in ključavniciarskimi uslugami.

Prevzamemo tudi kompletno izvedbo objekta.

Ste se odločili za preureditev podstrešja v bivalne prostore?

Zaupajte jo nam, saj imamo tudi v tem bogate izkušnje!

Oglasite se, pripravili vam bomo konkurenčno ponudbo!

Informacijen na tel: 21-282.

Kmetijsko živilski
kombinat Gorenjska,
TOZD Komercialni
servis, Kranj

SKLADIŠČE GRADBENEGA MATERIALA HRASTJE, tel.: 26-371

GRADITELJI!

Po izredno ugodnih cenah
vam nudimo:

- modularno opeko
- armaturne mreže
- betonsko železo

Na zalogi imamo še salonit plošče, eternit in ves ostali gradbeni materiali.

Cenjeni kupci: 20 minut pred vsako uro odpelje lokalni avtobus izpred prodajalne GLOBUS do našega skladišča v Hrastju in nazaj!

Se priporočamo!

lip bled
Lesna industrija Bled

BO RAZPRODALA IZDELKE PO ZNIŽANIH CENAH, in sicer:

- SESTAVLJIVE POLICE, ki služijo za shranjevanje blaga v shrambah, kleteh, garažah in v ostalih pomožnih prostorih,
- KRAJŠE STROPNE IN STENSKE OBLOGE,
- KRAJŠE SMREKOVE DESKE za izdelavo raznih predmetov

Razprodaja bo v Temeljni organizaciji Lesna predelava Podnart, v soboto, 28. septembra 1985, od 8. do 16. ure.

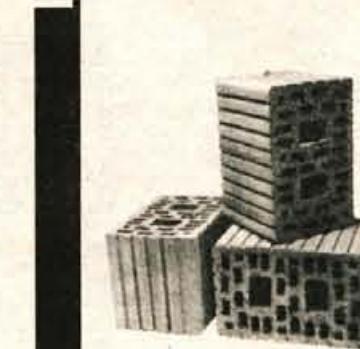
PRIDITE, NE BO VAM ŽAL!

Mizarstvo in profiliranje lesa
OVSENIK ALOJZ

Kranj, Jezerska cesta 108 c, tel.: 24-034

- obiščite naš razstavni prostor v sklopu delevnlice,
- za opremo vašega stanovanja vam nudimo pestro izbiro raznih vrst ogledal, stenske obešalnike, garderobne stene, mizice, uporabne za telefone, cvetlice, nočne omarice in za razne dekorativne namene,
- ponujamo tudi masivne mize, primerne za opremo kmečke sobe, in več vrst letev.

GRADIMO SODOBNO

Novost na
našem tržišču —
izolacijska
opeka

IZOSKOK

Izdelana iz materiala
z mikroporami.

IZOSKOK omogoča:

- dobro toplotno in zvočno izolacijo
- toplotno stabilnost
- prihranek energije do 21%
- ekonomično in enostavno gradnjo

IZOSKOK vam pomaga prijetno preživeti
vroča poletja in mrzle zime.

OPEKARNA KOŠAKI/MARIBOR

Šentiljska 116,

tel. 062/21-018

UMETNO KOVANI OKENSKI, VRATNI TER DEKORATIVNI IZDELKI

NEKATERI SO ZA VROČE

od 16. do 28. 9.

OD TERMOFORJA DO ŠTEDILNIKA!

Ugodnosti:

- gorenje štedilnik na trda goriva: samo 21.500.—
- ekskluzivna prodaja peči — kaminov ALPTHEREM in LO-KATHEREM
- potrošniško posojilo brez pologa za ogrevala na trda goriva
brezplačen prevoz do 20 km.

Blagovnica
Kranj

Specerija
VELIKA IZBIRA RIB V NOVI TRGOVINI V RADOVLJICI

PRIZNANJE V VALIČNIH OKNAH!

KLI OKNA LOGATEC

SVETENJALLES iz nadvse kakovostnega notranjskega lesa

- svetujemo
- izdelujemo po meri
- montiramo
- dostavljamo

741-711

ZAVRTITE-NAROČITE

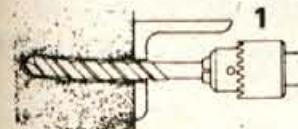
NOVO
HITRO
ZANESLJIVO
ENOSTAVNO
GOSPODARNO

Triglav zatezno sidro TSA

Sidro z zunanjim navojem in z že nameščeno matico in podložko. Primereno za pritrjevanje v beton in naravni kamen.

SIDRO JE POSEBEJ PRIMERENO ZA MONTAŽO BALKONSKIH OGRAJ

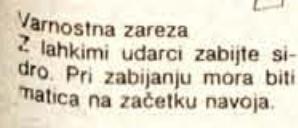
NAVODILO ZA UPORABO

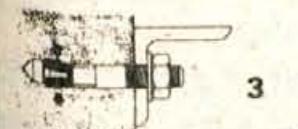
Primeri uporabe:

Balkonske ograje, lesene konstrukcije, opaži itd.

Varnostna zarezna. Z lahkimi udarci zabijte sidro. Pri zabijanju mora biti matica na začetku navoja.

Privijte matico. Če se pri privijanju na navoju pokaže varnostna zarezna, niso dosegene navedene vrednosti izvlačenja. Montaža je treba ponoviti.

Metalka Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
TRIGLAV 64290 TRŽIČ, Cesta na Loko 2, tel. (064) 50-040

metalka

triglav

Tovarna montažnega pribora in ročnega orodja
64290 TRŽIČ, Cesta na Loko 2
Jugoslovija
tel. (064) 50-040

MARIKAJ ZNAM TUDI SAM

Vsek izdelek ima svojo življenjsko dobo, tudi tapete. Razlog je lahko sprememb mode, obraba zaradi odrgnin, potemnitev zaradi kajenja, kuhanja ipd. Temu problemu smo zlahka rešili. Težko je prepričati kadilca naj ne kadi, ukazati modi naj se ne spremeni, vzgojiti otroke, da ne mažejo zidu.

Vse je zelo preprosto. Tapete zamenjamo in z malo truda bomo pričarali novo, svežo podobo stanovanja, kajti — **MARIKAJ ZNAM TUDI SAM**. Če morete odstraniti stare tapete, vam VETA nudi pomoč — odstranjevalec tapet VETA. Videli boste, da je tudi to opravilo prava malenkost. Zaupate jo lahko otrokom, seveda, če jih predhodno prepričate, da odstranjujejo le stare tapete. Ker

smo prepričani, da se boste lepljenja tapet lotili sami, vam priporočamo pravo orodje. Novo orodje. VETA — TAPLET je uporabno za krojenje suhih tapet, niveriranje, prenezovanje tapet na steni, robovih, obrezovanje talinih oblog. Pri lepljenju pa uporabite lepilo za tapete VETA — LAMOPAK

Če bi radi vedeli, kaj več o polaganju tapet, nam pošljite priložen kupon (napišite ga na dopisnico) in poslali vam bomo navodilo o lepljenju tapet. S temi napotki vam ne bo težko vse narediti hitro, dobro in hkrati poceni. Ugotovili

boste: **MARIKAJ ZNAM TUDI SAM**. Seveda pa je vaša prva naloga, da si ogledate najnovije vzorce tapet VETA, kolekcije 85-86 v vseh specializiranih trgovinah.

Kupon št. 59
veta

ljubljanska banka

LJUBLJANSKA BANKA,
Temeljna banka Gorenjske
KRANJ

Na podlagi sklepa 17. redne seje delavskega sveta z dne 12. 9. 1985 razpisna komisija delovne skupnosti razpisuje dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za

**VODENJE LJUBLJANSKE BANKE,
TEMELJNE BANKE GORENJSKE KRANJ.**
Poslovne enote Škofja Loka.

Za opravljanje razpisanih del oziroma nalog je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih, z zakonom in družbenim dogovorom določenih pogojev izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri,
- 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Poleg teh morajo kandidati za razpisana dela in naloge imeti tudi:

- strokovne, organizacijske in druge delovne sposobnosti za opravljanje razpisanih nalog,
- moralno-politične vrline, ki izražajo celovitost strokovnih družbenopolitičnih in moralnoetičnih merit, predvsem pa celovito oceno uspešnosti, dosedanjega dela in doslednega izvajanja in utrjevanja samoupravnih socialističnih odnosov.

Razpisana dela in naloge opravljajo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi in jih razpisujemo vsake štiri leta.

Kandidati morajo vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujejo, da izpolnjujejo razpisne pogoje.

Prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh od dneva objave na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske, Kranj, Cesta JLA 1, z oznako »za razpisno komisijo».

O izbiri bomo kandidate obvestili pisno v 45 dneh po zaključni objavi.

Tovarna obutve
PEKO TRŽIČ

Za uresničitev svojih razvojnih programov in za polno izkorisčenost novega računalnika potrebujemo več strokovnjakov, zato vabimo k sodelovanju nove sodelavce z bogatimi delovnimi izkušnjami za delo v elektronsko-računskem sektorju.

Takož želimo zaposlit:

- SISTEMSKE INŽENIRJE
 - ORGANIZATORJE
 - VODO PROGRAMOV
 - VODO OPERATIVE
- Za opravljanje teh del in nalog lahko kandidirajo:
- diplomirani organizatorji avtomatske obdelave podatkov,
 - diplomirani inženirji elektrotehnike,
 - diplomirani inženirji računalništva za logiko in sisteme
 - diplomirani inženirji matematike,
 - diplomirani ekonomisti,

Zaželeno je aktivno znanje angleškega jezika. Od novih sodelavcev pričakujemo sposobnost vodenja in organiziranja, samostojnost pri delu in sodelovanju, kreativnost in voljo do nenehnega izobraževanja.

Delovno razmerje bodo kandidati sklenili za nedoločen čas.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi v časopisu.

**STROKOVNJAKI, PRIČAKUJEMO VAS!
PRIDITE NA POGOVOR!**

Prijave pošljite na naslov: Tovarna obutve Peko Tržič, Kadrovski oddelok, Ste Marie aux Mines 5, Tržič.

INEX ADRIA AVIOPROMET LJUBLJANA

Komisija za delovna razmerja in izobraževanje objavlja prosta dela in naloge

VODJE SKLADIŠČA POTROŠNEGA MATERIALA

Zaposliti želimo enega delavca za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

- Pogoji:
- srednješolska izobrazba ekonomske, strojne ali druge ustrezne smeri,
 - štiri leta delovnih izkušenj, od tega vsaj dve leti pri delih in nalogah skladiščenja,
 - pasivno znanje angleškega jezika,
 - znanje slovenskega in srbohrvaškega jezika,
 - tečaj za skladiščno poslovanje,
 - izpolnjevanje pogojev za gibanje na letališču in obmejnem področju.

Prijave z dokazili zbira kadrovska služba Inex Adria aviopromet, Ljubljana, Kuzmičeva 7, 8 dni po objavi.

Prijav brez dokazil ne bomo upoštevali.

**SAMOPOSTREŽNA RESTAVRACIJA
KRANJ, Stritarjeva 5**

objavlja prosta dela in naloge

KURJAČA

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pogoji: — izpit za kurjača nizkotlačnih kotlov, vozniški izpit B kategorije.

Kandidati naj prijave pošljejo na upravo, Stritarjeva 5, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteklu roka za sprejemanje prijav.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLED

vabi k sodelovanju

STROKOVNIJAKE s področja gradbeništva oziroma arhitekture — lahko tudi pripravnike — za področje tehnične službe, vzdrževanja in izvajanja investicijskega nadzora.

Kandidatom bomo nudili nadaljnje strokovno izpopolnjevanje, kreativnost pri delu in stimulativno nagrajevanje. Zaželene so ustrezne delovne izkušnje z opisanim področjem.

Kandidati naj pisne ponudbe s podatki o izobrazbi in dosedanjih delovnih izkušnjah posredujejo do 5. oktobra 1985.

S kandidati se bomo pogovorili o možnostih za zaposlitev ter jih seznanili z ostalimi pogoji in možnostmi za sklenitev delovnega razmerja.

Ponudbe sprejema HTP Bled, Cesta svobode 29, splošni sektor.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ
DSSS in TOZD TELEKOMUNIKACIJE

objavlja prosta dela in naloge

ČIŠČENJE PROSTOROV

Pogoji: — 6 razredov osnovne šole

— 2 delavki.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Poskusno del traja dva meseca.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju po goj na komisiji za delovna razmerja DSSS ali TOZD Telekomunikacije Podjetja za ptt promet Kranj. Komisiji sprejema prijave 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izidu v 15 dneh po opravljeni izbiri.

AERODROM LJUBLJANA, p. o.
BRNIK

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. KUHANJE JEDI

2. TOČENJE PIJAČ

3. KONTROLA ODDANE PRTLJAGE POTNIKOV

4. VAROVANJE OBJEKTOV IN NAPRAV

Pogoji:

- pod 1. — poklicna šola kuharske smeri ali priučen kuhar in 2 leti delovnih izkušenj,
- pod 2. — poklicna šola natakarške smeri,
- pod 3. — poklicna šola elektro ali strojne smeri,
- pod 4. — poklicna šola katerekoli smeri.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati pod točko 4. bodo do uspešno opravljenega strokovnega tečaja, ki ga bo organizirala DO, opravljali delo varnosti — pripravnika.

Kandidati morajo izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki veljajo za delo na letališču in menjem prehodu.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Aerodrom Ljubljana, Brnik.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po odločitvi samo upravnih organov.

Za ZIMSKO SEZONO 1985/86 vabimo k sodelovanju KUHARJE IN NATAKARJE za delo v brunarici na Krvavcu. Če se zimate z ta dela, se oglašate na letališču.

GORENJSKA OBLAČILA KRANJ
TOZD Konfekcija Jesenice
Savska cesta 1 b

Po sklepu komisije za delovna razmerja objavljam prosta dela in naloge

GLAVNEGA KUHARJA/ICE

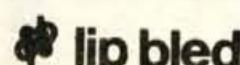
za nedoločen čas s polnim delovnim časom in enomesečnim poskusnim delom.

Pogoji:

- KV kuhar/ica,
- praktične izkušnje — 1 leto,
- dodatno znanje — vodenje evidenc,
- opravljen preizkus osnovnega znanja o higieni živil in osebni higieni.

Delo je dvoizmensko. Začetek dela je možen novembra.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Prijavljene kandidate bomo obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

lesna industrija
64260 ble, ljubljana c. 32
telefon: 064-77661
**LAJKO GRADISČEIMAŠ VSE PRI ROKU
• vrata • oblage • opažne plošče • pohištvo**

HELIOS

OBVESTILO

HELIOS, TOZD Kemična tovarna Domžale, ob večja rejce živine, da lahko dobijo brezplačno

KROMPIRJEVO PULPO

v razsutem stanju vsak delavnik (v času predelave krompirja) od 6. do 18. ure. Informacije dobite pri vratarju v Domžalah na Ljubljanski c. 114 ali po telefonu št. (061) 721-711.

MALI OGLASI**tel.: 27-960****cesta JLA 16****aparati, stroji**

Prodam HI-FI STOLP 2 x 45 W ter RACUNSKI STROJ sharp. Telefon 44-562 med 15. in 16. uro 12232

Ugodno prodam črno-beli TELEVISOR čajavec. Ogled vsak dan. Dragan Micić, Janeza Puhača 3, Planina, Kranj 12233

Prodam črno-beli TELEVISOR gorej, star 8 mesecev, še v garanciji, cena 60.000 din. Stranska pot 3, Šenčur 12234

</div

Gobarski dan na Goropekah

Goropec nad Žirmi — Prelepa nedelja je bila kot nalašč za izlete v naravo, za sprehode po gozdu in nabiranje gob. To so izkoristili Žirovci in so na Goropekah pri planinskem domu organizirali gobarski dan. Že prejšnjo nedeljo so po lokalnem radiu povabili gobarje, naj se potrudijo in naberejo čimveč gob ter jih prineseo na Goropec, kjer bodo pripravili gobarsko razstavo, strokovnjaki pa jim bodo povedali marsikaj zanimivega o gobah in gobarjenju.

Odziv ni bil posebno velik. Najbrž tudi zato, ker gobe še slabo rastejo, pa tudi zato, ker so Žirovci, znani po pridnosti, lep dan izrabili za delo okoli hiš, na kmetijah in v gozdu.

»Ne bi se strinjal, da je letos slabogbarska »letina«, je dejal predsednik gobarske družine Škofja Loka Franc Dolenc, ki je na Goropekah pripravil tudi kratko predavanje o gobah. »Prav tako bi se težko strinjal s trditvijo, da letos ni gob zaradi suše. Lani ob tem času je bilo prav toliko moče, kot je letos sonca, gobe pa so tudi slabo ra-

sle. Sicer pa nobeno leto ne rastejo vse gobe. To leto raste ena vrsta, drugo leto druga. Že več kot deset let vodim dnevnik o moči in suši, o rasti gob, posameznih vrstah, ki so določeno leto bolj rasle kot druge in podobno. Prisel sem do zaključka, da gobe rastejo neodvisno od moči in suše pa tudi luna na njihovo rast ne vpliva. Zakaj rastejo v določenih obdobjih, v drugih pa ne, je še vse premalo raziskano. Premalo še poznamo vse druge pogoje, ki vplivajo na rast gob.«

Zakaj je gob sedaj manj kot včasih? Mislim, da gobe rastejo ravno tako kot včasih, samo gobarjev je najmanj stokrat več. Prav zato se v okviru gobarskih družin trudimo, da bi ljudi naučili kulturnega nabiranja gob, ljubezni do narave in občutka, da je treba okolje varovati.«

Največ gob za nedeljsko razstavo v Goropekah je nabral Tone Gorup iz Žirov.

»Trideset let sem v Žireh, in že dvajset let nabiram gobe po okoliških gozdovih. Nabiram okoli 15 vrst gob. Menim, da je treba gobe najprej dobro poznati, šele potem jih lahko nabiraš. Tudi letos, čeprav pravijo, da slabo rastejo, sem jih že kar precej nabral.«

Največ gobo je prinesel Ivan Bogataj z Goropek.

»Prinesel sem jurčka, težkega klogram in 30 dekagramov. Našel sem ga v senožeti, med praprotjo. Letos sem jih že veliko nabral. Sicer pa jih doma vsi nabiramo. Najmanj 30 kilogramov jurčkov in lisick smo že prodali.«

Najmanjša jurčka pa je pokazal Stefan Repaš iz Goropek.

»V gozdu sem ju našel, pod smreko sta rasla. Gobe rad nabiram in to jurčke in lisice, drugih pa še ne poznam. Gob ne prodajam, jih mama, ki je kuhanica v planinskem domu, raje skuha.«

L. Bogataj

Na osnovi podpisane dogovora bo gorenjska zavarovalna skupnost namenila za letošnjo dejavnost gorske reševalne službe milijon dinarjev — Foto: F. Perdan

Pomoč gorski reševalni službi

V Kranju so podpisali dogovor med gorenjskimi planinskim društvom in območno zavarovalno skupnostjo — Letos 1 milijon dinarjev za boljše delo postaj GRS — Delitev sredstev glede na aktivnost

Kranj — Predstavniki devetih gorenjskih planinskih društev so podpisali minuli četrtek v stavbi kranjskega planinskega društva dogovor o financiranju delovanja njihovih postaj gorske reševalne službe z zavarovalno skupnostjo Triglav — gorenjsko območno skupnostjo iz Kranja. Le-ta bo letos namenila za preventivne in represivne ukrepe reševalcev milijon dinarjev.

Gre za prvi takšen akt pri nas, kot je pojasnil predsednik PD Kranj Franc Ekar v uvodu srečanja, ki naj bi omogočilo boljše delovanje postaj GRS. V njih ni namreč nikoli težav s pripravljenostjo članstva za reševanje, vendar pa so še vedno veliki problemi pri oskrbi z nujno opremo za takšne naloge.

V gorenjski zavarovalni skupnosti so se obvezali, da bodo vsako leto obravnavali delo gorskih reševalnih služb in z letnim planom določili vsoto denarja za njeno dejavnost. Del sredstev temeljne rizicne skupnosti osebnih zavarovanj bodo izločili za reševanje življenj v gorah, transport ponesrečenih, iskalne akcije, dežurstva na smučiščih in pohodih, varovanje družbenega premoženja, vzgojno-izobraževalno delo in drugo dejavnost GRS. Planinska društva Jesenice, Kranj, Kranjska gora, Mojstrana, Radovljica, Rateče-Planica, Srednja vas v Bohinju, Škofja Loka in Tržič bodo skrbela za namensko porabo dodeljenih sredstev. Predlog razdelitve denarja bo odobraval medobčinski odbor planinskih društev glede na aktivnost članstva, število akcij, težavnost terena in zahtevnost reševanj, specializacijo kadrov in uresničevanje izobraževalnih programov.

Na osnovi razmišljaj družbenopolitičnih organizacij o nujnosti povezave telesno-kulturnih organizacij z delovnimi kolektivi so tudi v gorenjski zavarovalni skupnosti iskali najprimernejšo možnost, je ob podpisu dogovora povedal njen direktor Stane Božič. Kot je med drugim naglasil, je dejanje priznanje koristnosti dela gorskih reševalcev in obenem izraz zavesti o pozitivnem vplivu te dejavnosti na zavarovalništvo. Morda bodo do podobnih spoznanj prišli še v drugih organizacijah in se v prihodnosti pridružili temu dogovoru.

S. Saje

Stik z ljudmi navdušil Angleže

Kranjska gora — Turistično društvo Kranjska gora se je odločilo, da med tujimi turisti uvede posebno tekmovanje, ki bi koristilo predvsem kraju.

Vse tuje turiste, ki so letovali v Kranjski gori, so prosili, naj se pri-družijo ocenjevanju kraja. Dali so jim posebne anketne lističe, ob koncu leta pa bodo zbrali njihova mnenja. Tiste stanovalec hiš in stanovanjskih blokov, ki so še posebej skrbeli za lepo okolico, bodo nagradili.

Takšno tekmovanje je nadvušilo turiste in akcija je odmevala tudi v angleškem časopisu; zanj je zvezdeli tudi naša ambasada. Pojavili so se številni članki, v katerih navdušeno opisujejo, kako so lahko ocenjevali kraj in da želijo Kranjski gori kar največ uspeha.

Člankih med drugim piše, da so tuji gosti lahko obiskali domove in kmetije prebivalcev, ki jih »normalni« turisti drugod po Jugoslaviji sploh ne vidijo. Vsepovsod, pravijo, da je bilo izredno lepo in čisto. Najbolj je bilo privlačno, ker so lahko govorili z ljudmi, ki znajo angleško, in v katerih so zvedeli marsikaj zanimivega o deželi. O vseh teh lepih izkušnjah so obvestili tudi jugoslovensko ambasado.

D. S.

Dan KŽK: srečanje delavcev in upokojencev — Delavci in upokojenci Mercatorja — Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske so se v soboto zbrali na Gorenjskem sejmu v Kranju in proslavili »dan KŽK«. Dopoldne so bila športna tekmovanja v strešjanju, kegljanju in malem nogometu, popoldne pa slovesnost, na kateri je zbranom spregovoril direktor kombinata mag. Janez Tavčar, ob tej prilici pa so podelili tudi več priznanj. Plakete KŽK so prejeli: dr. Miloš Kus (Kmetijstvo), mag. Anton Dolenc (tok Radovljica) in tož Agromehanika. Marija Šcap in Marja Sajovic (Kmetijstvo), Franc Sivec in Boris Kurent (Mlekarna), Alojz Šantak (Oljarička), Erna Vehovec (Komercialni servis), enota Klavnica in ekspedit (Klavnicna Jesenice), Milan Lokar, Alojzija Hafnar, Ilija Jovanović, Viktor Kavčič in Stane Burnik (Mesoinzidelki), Helena Gregori (tok Radovljica) in Franc Cijan (skupne službe) so dobili priznanja KŽK za dolgoletno uspešno delo v samoupravnih organih in v družbenopolitičnih organizacijah. 51 delavcev je prejelo jubilejne nagrade za deset let dela v kombinatu, 34 za dvajset let in sedmerica (Franc Strahar, Ivanka Ahčin, Franc Pajk, Marija Raničević, Alojzij Ceglar, Anton Dolinar in Alojz Kisovec) za trideset let dela v KŽK. Sindikalna organizacija je za »dan KŽK« pripravila razstavo izdelkov, ki so jih v prostem času naredile delavke in delavci kombinata. — Na sliki: direktor kombinata Janez Tavčar in predsednik sindikalne organizacije Anton Jereb podeljujeta priznanja jubilantom dela. — Foto: F. Perdan

Zasedanje radovljiske skupščine

Radovljica — V sredo, 25. septembra, ob 16. uri se bodo sestali vsi trije zbori radovljiske občinske skupnosti. Zbor zdržanega dela in zbor krajevnih skupnosti bosta sprejemala zazidalni načrt Zasip in ustrezni odlok o prenehanju lastninskih in drugih pravic na tem zemljišču. Zbor zdržanega dela bo ponovno obravnaval uvedbo posebnega prispevka za vzdrževanje cest v občini, kar je na zadnjem zasedanju sprejel le zbor krajevnih skupnosti.

Delegati bodo obravnavali poročilo o pripravi družbenega plana obči-

ne za prihodnje srednjeročno obdobje, ocenili bodo uredniščevanje resolucije v letošnjem prvem polletju, dobili informacijo o usklajevanju porabe z rastjo dohodka, obravnavali bodo dogovor o usklajevanju davčne politike v prihodnjih petih letih, osnutek odloka o ustanovitvi občinskega skladu stavbnih zemljišč ter o določitvi objektov, ki se lahko grade brez lokacijskega dovoljenja.

Družbenopolitični zbor pa bo obravnaval tudi informacijo o aktivnostih za pripravo in sprejem odloka o delitvi sredstev krajevnim skupnostim.

Francka Toman, Kralova iz Bodešč: »Vsak občutuje to redko rozo, ki ji mi pravimo kar datum. Tudi tuje je ne poznajo. Dolgi cvetovi se odpirajo kot krila baletk.« — Foto: D. Dolenc

Kralova Francka iz Bodešč:

Roža potikaj ob mlaju

»Pojdite no vendar enkrat v Bodešče k Tomanovi Francki pa poslikajte njenje rože. Ta gospodinja pa res zasluži, da pride v časopis! mi je oni dan pisala naša bralka iz Žirovnice.

Pa smo poiskali to lepo vaso Bodešče pri Ribnem in čisto pri zadnji hiši v vasi, ko se svet že spet nagnje k Savu, res ugledali hišo, vso v rožah. Poln jih je vrt, polno jih je ob hiši po tleh, ob vhodnih vrati, na balkonu, po vseh oknih, na balkonu nad garažo. Skraka, rož, kot le malokje. Pa da ne boste mislili, da ima gospodinja le rože na skrbi in štedilnik. Velika kmetija je pri Kralovih, tudi po 20 glad živine imajo.

»Pred kakšnim mesecem bi moral priti, se brani gospodinja Francka, takrat je res vse cvetelo, zdaj je pa že precej pojenjalo.«

A meni se zdi, da bi bolj bogate in košate njene rože skoraj ne mogle biti. Fuksije imajo še na stotin napenjajočih se cvetnih popkov, slovenke kar vro iz bršlink, žlahnto rdeče, bele, moderne, svetlo vijoličaste... Že dolgo se slovenke niso tako držale kot letos, pravi. Izgleda, da jim to dolgo vroče poletje godi. Pa dobra zemlja, ki jo gospodinja vsako leto posebej pripravlja za rože, tudi. Kurjeke, hlevski gnoj in njivske zemlje premeša in pusti dve leti, da se napravi kompost. To je prava zemlja za rože. Pa še malo humovita in cveto, kot bi ponorele. Pa prav jih moraš zalivati, javorčka tudi po trikrat na dan. Pa fuksije so tudi kar naprej žene. In tale čudna roža z dolgimi belimi cvetovi, prinešena nekje z Angleškega, tudi dobi vodo po trikrat na dan.

Nikjer še nisem videla podobne. Kar malce lesena stebla ima, košato zelenje, cvetovi pa so dolgi 15 do 20 cm, sprva rumenkasti, potem beli, razpirajo se kot krilca baletk in diše kot veliki cvetovi kaktusov. Enkratna roža! Tod ji nihče ne je imena. Sosedka, Vovkova Minka, ji pravi kar datum. Njej je cvetela točno po tri dni, zato tak pridevek. No, Francki pa cveti po tri tedne. Kdo

ve, kaj ji tako dobro dene. Težko je piti do sadik. Le Francka ve, kako je utrgati vršiček, da se zagotovo prame — da ne bi koga zamikalo, da bi ukradel. Neko so jo neki obiskovali tako obrali, da bi roža skoraj preprečila.

Dela pa je z rožami! Danes ima oprijeti s koruzo, ki so jo pripeljali z njive pa je otroke prosila, da so zahali rože, ki so vse poletje cveteli. Pa so vodovodno celi in polili vse vprek, da so bili le hitri spet pri žogi. Ja, žoga, ta naredi rože, njenim rožam. Pelargonije na tleh njenim rožam. Pelargonije na tleh vse poletje cvetajo, bolj jih teži, bolj čistih so. Francka pa zato na rože res vse leto. Takoj ko je vse dež, vrže čez rože na balkonu pa v vinil, tiste na tleh ob hiši pa obrnejo čisto k steni, da cvetov ne moreti dež, ker hitro zgnije. Tudi sredi noči vstane in zavaruje to.

Hiša brez rož je pusta, žalostna. Sje delo z njimi, a cvet ti vse poplača. Sosedka Minka Vovkova, ki je včasih delala pri vrtnarjih, je v najbolje potrebiti. Potaknjencev, prav, ne smejeti prijeti z roko na živo odtrigam nekaj, ne smeš jih potikati prvi dan, temveč še naslednji, ko vršiček že mu uvene. Najraje se primejo tisti, ki odtrigajo od starega steba. Roža se nima potikati ob mlaju, takrat se bo zato prijeti.

Francka ima rada rože, kar preraža, 1. oktobra bo ravno dve leti, odkar zaradi rož padla čez balkon. Suhe ceste pri bršlinkah je hotela potrgati, je zgrmela čez ograjo. 32 šivov je dobro, da bodo vse dobre sosedje, ki so ji takrat pomagali. Ja, to bi bila lepa na parah, srednji rož, so se potem šalili na njen račun. Malo je manjkalo, da ni bilo res takrat. Srečo je imela. Ampak, zdaj ima stebel v kosteh. Kar zagomaki po njej, ce je v balkonu kdaj preglobko seže po rožah. Raje jih pusti pri miru. A bi cveteli veliko lepše, če bi jim redno obirali odvetelo cvetje. Vnuk bo poprosil da bodo to storili namesto nje. Malo se ji pa že lahko oddolžijo za polomljene pelargonije...

D. Dolenc